دوره مالی ۶ ماهه منتهی به

۱۴۰۲/۰۶/۳۱

شرکت بورس کالای ایران

گزارش تفسیری مدیریت

شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)
Iran Mercantile Exchange

صاحبان سهام شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

در اجرای بند ۱ ماده ۷ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (مصوب مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۳ و اصلاحیه‌های بعدی هیئت‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار)، شرکت‌هایی که سهام آن‌ها نزد بورس اوراق بهادار تهران و یا فرابورس ایران پذیرفته شده باشد، موظف به تهیه و افشای گزارش تفسیری مدیریت در مقاطع میان دوره‌ای ۳، ۶ و ۹ ماهه و همچنین مقطع سالانه می‌باشند.

لذا گزارش تفسیری مدیریت اخیر مطابق با ضوابط گزارش تفسیری مدیریت (مصوب ۱۳۹۶/۱۰/۰۴ و اصلاحیه مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۰۶ هیئت‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار) و راهنمای بکارگیری ضوابط تهیه گزارش تفسیری مدیریت تهیه و در تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۴ به تایید هیئت‌مدیره رسیده است.

اعضای هیئت‌مدیره	سمت	نماینده	امضا
شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)	رئیس هیئت‌مدیره	حامد سلطانی‌نژاد	
شرکت گروه مالی ملت (سهامی عام)	نایب رئیس هیئت‌مدیره	سیروان امینی	
شرکت سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	طهمورث جوان‌بخت	
شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	بهمن تجلی‌زاده	
شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	–	
شرکت گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	سعید مستشار	
شرکت بانک تجارت (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	محمودرضا الهی‌فرد	
	مدیرعامل	سید جواد جهرمی	

آدرس: تهران، خیابان آیت الله طالقانی، بعد از تقاطع ولی عصر (عج)، شماره ۳۵۱
تلفن گویا: ۸۵۶۴۰ | نمابر: ۸۸۳۸۳۰۰۰
info@ime.co.ir www.ime.co.ir

دوره مالی ٦ ماهه منتهی به	۱۴۰۲/۰۶/۳۱	۱۴۰۱/۰۶/۳۱	درصد تغییرات
اطلاعات درآمد و سود *(ارقام به میلیون ریال، به استثنای سود هر سهم)*			
جمع درآمد های عملیاتی	۴,۷۳۵,۱۶۸	۲,۷۹۰,۴۸۶	۷۰
سود عملیاتی	۳,۵۰۳,۷۸۱	۲,۰۹۱,۳۴۲	۶۸
سود قبل از مالیات	۴,۸۳۲,۰۲۹	۳,۲۳۰,۳۸۷	۵۰
سود خالص	۴,۲۷۹,۴۲۰	۲,۸۵۱,۳۰۵	۵۰
سود هر سهم *(ریال)*	۳۱۵	۲۱۰	۵۰
سایر اطلاعات *(ارقام به میلیارد ریال)*			
ارزش کل معاملات بازار فیزیکی و فرعی	۷,۱۳۰,۸۴۵	۴,۰۵۳,۹۵۵	۷۶
ارزش کل معاملات ابزارهای مالی	۶۰۵,۱۷۳	۲۵۷,۲۳۵	۱۳۵
اطلاعات ترازنامه ای *(ارقام به میلیون ریال)*	۱۴۰۲/۰۶/۳۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	
دارایی‌های جاری	۱۷,۳۲۰,۶۷۵	۱۲,۵۱۰,۶۱۹	۳۸
جمع دارایی‌ها	۲۶,۷۹۱,۵۳۶	۲۰,۸۰۷,۵۹۰	۲۹
بدهی‌های جاری	۷,۹۳۳,۳۴۰	۵,۲۹۳,۶۶۹	۵۰
جمع بدهی‌ها	۸,۳۱۸,۳۳۲	۵,۶۸۳,۸۰۷	۴۶
جمع حقوق مالکانه	۱۸,۴۷۳,۲۰۴	۱۵,۱۲۳,۷۸۳	۲۲

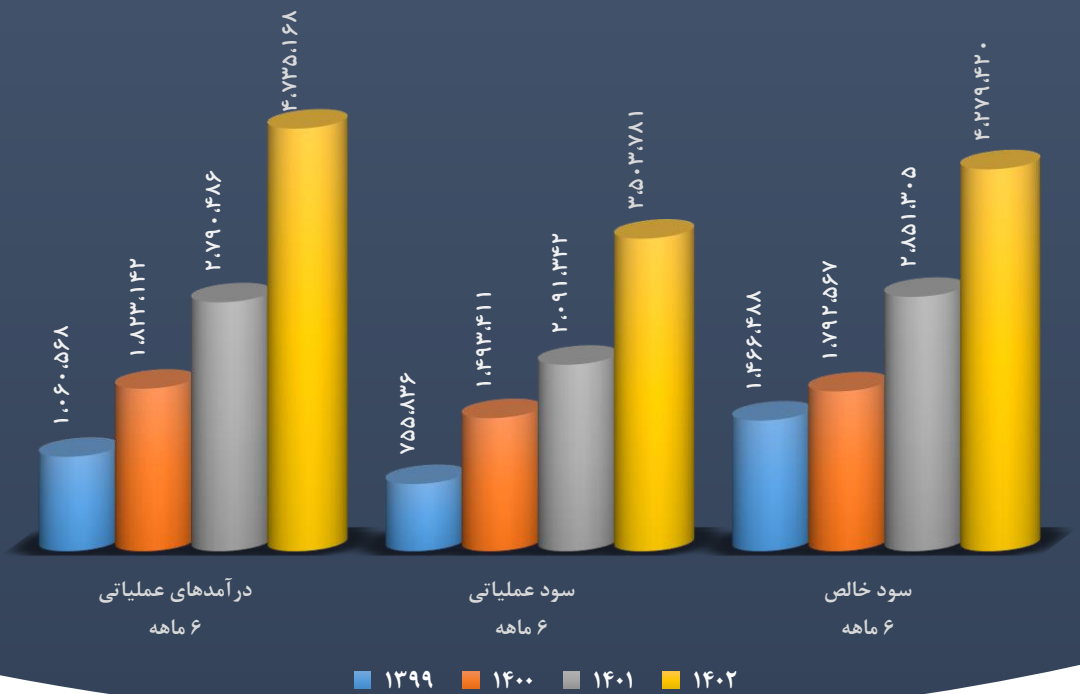

مقدمه ۵
بخش اول: ماهیت کسب و کار ۵
۱-۱- معرفی شرکت بورس کالای ایران و حوزه‌های فعالیت..... ۵
۱-۲- فعالیت‌های بورس کالا ۷
۱-۳- منابع درآمدهای عملیاتی شرکت بورس کالای ایران ۷
۱-۴- اطلاعات بازارگردان شرکت ۱۰
۱-۵- شرکت‌های فرعی مشمول تلفیق یا زیر مجموعه ۱۰
۱-۶- قوانین و مقررات و عوامل موثر بر فعالیت شرکت بورس کالای ایران ۱۱
۱-۷- عوامل کلان موثر بر محیط کسب و کار، ریسک ها و فرصت‌ها ۱۱
۱-۸- ساختار سازمانی بورس کالا ۱۲
۱-۹- فعالیت‌های فعلی، موقعیت فعالیت‌ها و توسعه خطوط کسب و کار جدید ۱۳
۱-۱۰-مدیران شرکت..... ۱٤
۱-۱۱-سرمایه و ترکیب سهامداران..... ۱٤
بخش دوم: اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت جهت دستیابی به اهداف ۱٦
۲-۱- چشم انداز و مأموریت شرکت بورس کالای ایران..... ۱٦
۲-۲- اهداف عملیاتی شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۲..... ۱۷
۲-۳- راهبری شرکتی..... ۱۸
۲-۴- گزارش پایداری..... ۲۱
بخش سوم: مهمترین منابع، مصارف، ریسک‌ها و روابط ۲۲
۳-۱- ریسک‌ها..... ۲۲
۳-۲- اهم اطلاعات مالی ۲٦
۳-۳- سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها..... ۲۷
۳-۴- منابع انسانی ۲۷
بخش چهارم: نتایج عملکرد..... ۲۸
۴-۱- نتایج عملکرد شرکت طی سه سال گذشته ۲۸
۴-۲- خلاصه عملکرد شرکت طی دوره ۶ ماهه اول ۱۴۰۲ و مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۲۹
۴-۳- روند تحقق برآوردها ۳۰
۴-۴- وضعیت معاملات سهام شرکت..... ۳۲
۴-۵- تفکیک درآمد حاصل از کارمزد معاملات بر حسب نوع کالاهای پذیرفته شده..... ۳۳
۴-۶- نسبت‌های مالی مهم و روند آن‌ها ۳٤
۴-۷- سیاست تقسیم سود..... ۳٤
۴-۸- روند درآمدها و سود خالص ۳۵
۴-۹- ساختمان در جریان احداث ۳٦
۴-۱۰-رعایت الزامات دستورالعمل حاکمیت شرکتی ۳۸
بخش پنجم: مهمترین معیارها و شاخص‌های عملکرد برای ارزیابی عملکرد شرکت در مقایسه با اهداف اعلام شده..... ٤۰
۵-۱- برآورد درآمدهای عملیاتی، بهای تمام شده و هزینه‌های عملیاتی برای سال مالی ۱۴۰۲ ..... ٤۰
۵-۲- برآورد سایر درآمدها و هزینه‌های غیر عملیاتی..... ٤۱

مقدمه

گزارش تفسیری مدیریت، یک عنصر مهم در اطلاع‌رسانی به بازار سرمایه، متمم و مکمل صورت‌های مالی است و باید همراه با صورت‌های مالی ارائه شود. گزارش تفسیری مدیریت چشم‌اندازی از واحد تجاری و "سایر اطلاعاتی که در صورت‌های مالی ارائه نشده‌اند"، را فراهم می‌کند و همچنین به‌عنوان مبنایی برای درک اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف بکار می‌رود. در گزارش تفسیری مدیریت، همچنین باید عوامل و روندهای اصلی که احتمال دارد عملکرد، وضعیت و پیشرفت واحد تجاری را تحت تأثیر قرار دهند، تشریح شود.

بخش اول: ماهیت کسب و کار

۱-۱- معرفی شرکت بورس کالای ایران و حوزه‌های فعالیت

شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)، با هدف ایجاد بازاری متشکل و سازمان یافته برای تقابل آزاد عرضه و تقاضا و دستیابی به اثرات مثبت این مهم در اقتصاد تولید و مصرف، در سال ۱۳۸۶، با ادغام سازمان کارگزاران بورس فلزات تهران و سازمان کارگزاران بورس کالای کشاورزی به عنوان شرکتی جدید و کاملا مستقل، پا به عرصه وجود گذاشت. از این رو، کارکرد اصلی شرکت بورس کالای ایران ایجاد بسترهای لازم جهت انجام معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده، توسط اشخاص ایرانی و غیرایرانی مطابق قانون و مقررات است. به این ترتیب، شرکت بورس کالای ایران به همراه بورس اوراق بهادار، فرابورس ایران، بورس انرژی و شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، در قالب تشکل‌هایی خودانتظام به عنوان بازوهای اجرایی سازمان بورس و اوراق بهادار جهت تحقق اهداف بازار سرمایه فعالیت می‌کند.

بازار فیزیکی
محصولات صنعتی و معدنی
فولاد، مس، آلومینیوم، سیمان، سنگ آهن، روی، کک، کنسانتره، طلا، سرب، خودرو، آهن اسفنجی و چدن
محصولات کشاورزی
زعفران، جو، ذرت، گندم، شکر، روغن خام، کنجاله‌ها، مرغ منجمد و ...
محصولات پتروشیمی
شیمیایی، پلیمر، گازها و خوراک‌ها
محصولات فرآورده های نفتی
روغن، انواع قیر، وکیوم باتوم، گوگرد، لوب‌کات، سلاپس‌واکس و عایق رطوبتی و ...
بازار فرعی
بازار فرعی
انواع محصولات تک‌محموله‌ای از قبیل: فولاد، ضایعات، پلیمر، شیمیایی، روی، معدنی، سولفات، آهک، صنعتی، خوراک و مس
بازار مشتقه
قراردادهای آتی
زعفران، زیره، پسته، نقره، صندوق طلای لوتوس، گواهی سپرده شمش طلا و مس کاتد
قراردادهای اختیار معامله
سکه طلا، زعفران، صندوق طلای کهربا
بازار مالی
اوراق سلف استاندارد
سیمان، فولاد، پلی‌اتیلن، سنگ‌آهن، کنسانتره سنگ‌آهن، مرغ منجمد، گندم، اوره، پی وی سی و سکه طلا
گواهی سپرده کالایی
سکه طلا، زعفران، ذرت، جو، پسته، برنج، رطب، زیره، کشمش، شیشه، سیمان، میلگرد، مس‌کاتد، نخود و شمش طلا
صندوق سرمایه‌گذاری کالایی
سکه طلا، اوراق بهادار مبتنی بر گواهی سکه و زعفران

۱-۲- فعالیت‌های بورس کالا

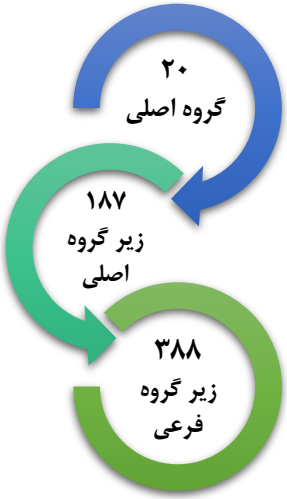

تعداد گروه‌های کالایی پذیرش شده در شرکت بورس کالای ایران در قالب نمایه مقابل نمایش داده شده است. همچنین تا پایان دوره ۶ ماهه منتهی به شهریورماه ۱۴۰۲ تعداد ۱۰۴ کارگزار که در مجموع ۸۶۸ مجوز فعالیت در حوزه‌های مختلف شرکت بورس کالای ایران را دریافت نموده‌اند، به عضویت شرکت بورس کالای ایران درآمده و به عنوان پل ارتباطی بین شرکت بورس کالای ایران و طرفین معاملات فعالیت می‌کنند.

در دوره ۶ ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۲ ارزش معاملات شرکت بورس کالای ایران مبلغ ۷،۷۳۶ هزار میلیارد ریال بوده است که در این میان سهم بازارهای فیزیکی معادل ۹۲ درصد از ارزش معاملات است. در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته، درآمد حاصل از کارمزد معاملات شرکت بورس کالای ایران ۶۷ درصد افزایش یافته است.

۱-۳- منابع درآمدهای عملیاتی شرکت بورس کالای ایران

به موجب ماده ۵۷ اساسنامه شرکت، کلیه منابع درآمدی شرکت از محل کارمزد معاملات، حق پذیرش کالاها، اوراق مبتنی بر کالا، حق عضویت و سایر درآمدهایی است که به تصویب سازمان بورس و اوراق بهادار رسیده و بر اساس مصوبات هیئت‌مدیره شرکت و با در نظر گرفتن سقف‌هایی که سازمان بورس و اوراق بهادار بر این موارد تعیین کرده است، محاسبه و در حساب‌ها منظور می‌شود.

بازار	نوع کارمزد	نرخ کارمزد	پرداخت کننده	سقف کارمزد	توضیحات
بازار فیزیکی	کارمزد معاملات	۰/۰۰۰۵ ارزش هر معامله	هر یک از طرفین	۱۰۰ میلیون ریال	*کالاهای مشمول تنظیم بازار ۰/۴۷۵ در هزار ارزش هر معامله از هر یک از طرفین معامله تا حداکثر نود میلیون ریال از هر طرف معامله *سقف کارمزد معاملات بازار فیزیکی صادراتی ۲۰۰ میلیون ریال
	حق پذیرش کالا	۰/۰۰۰۰۷ ارزش برآوردی معاملات سالانه	متقاضی پذیرش‌کالا	۵۰ میلیون ریال	کالای کشاورزی معاف می‌باشد. ده درصد کارمزد پذیرش سهم سازمان است.
	حق درج کالا	۰/۰۰۰۲ ارزش معاملات انجام شده در طی یک سال	عرضه کننده	۱۵۰ میلیون ریال	کالاهای کشاورزی معاف هستند
	کارمزد پذیرش انبار در معاملات گواهی سپرده کالایی	۰/۰۰۵ ارزش ریالی گردش برآوردی انبار بر اساس قیمت بازار نقدی کالای سپرده شده در انبار در تاریخ پذیرش انبار	انباردار	حداقل ۵۰ میلیون ریال و حداکثر ۳۰۰ میلیون ریال	–

بازار	نوع کارمزد	نرخ کارمزد	پرداخت کننده	سقف کارمزد	توضیحات
بازار فیزیکی	کارمزد پذیرش اموال غیر منقول	۰/۱ درصد ارزش کالای مورد عرضه بر اساس قیمت پایه	متقاضی پذیرش کالا	۵۰۰ میلیون ریال	–
	حق عضویت	–	کارگزار	۱۰۰ میلیون ریال	صرفا کالای کشاورزی، ۲۰ میلیون ریال
بازار مالی	کارمزد معاملات سلف بلند مدت	۰/۰۰۰۱ ارزش هر معامله	هر یک از طرفین	۲۰ میلیون ریال	در صورتی که بازارگردان متعهد به خرید اوراق بهادار به کف قیمتی معینی باشد (ایفای نقش بازارسازی) سقف کارمزد قابل پرداخت توسط بازارگردان در حالت خرید بدون کارمزد و در حالت فروش نصف حالت عادی می‌باشد. در صورتی که بازارگردان متعهد به خرید اوراق بهادار به کف قیمتی معینی نباشد، سقف کارمزد قابل پرداخت توسط بازارگردان در حالت خرید و فروش نصف حالت عادی می‌باشد.
	کارمزد معاملات گواهی سپرده کالایی	معاملات سکه ۰/۰۰۰۲ ارزش هر معامله معاملات شمش طلا ۰/۰۰۰۸ ارزش هر معامله سایر معاملات ۰/۰۰۰۴ ارزش هر معامله	هر یک از طرفین	۱۰۰ میلیون ریال	
	کارمزد معاملات صندوق‌های کالایی	۰/۰۰۰۲ ارزش هر معامله	هر یک از طرفین	۵۰ میلیون ریال	
بازار مشتقه	کارمزد معاملات قرارداد آتی	به ازای هر قرارداد	هر یک از طرفین	۰/۰۰۰۲ ارزش هر قرارداد	
	کارمزد تسویه قرارداد آتی	به ازای هر قرارداد که وارد دوره تحویل می‌شود	هر یک از طرفین	۰/۰۰۰۴ ارزش هر قرارداد بر حسب آخرین قیمت تسویه	
	کارمزد اختیار معامله	به ازای هر قرارداد	هر یک از طرفین	۰/۰۰۰۴ ارزش هر قرارداد	
	کارمزد تسویه اختیار معامله	به ازای هر قرارداد	هر یک از طرفین	۰/۰۰۱ ارزش بازار دارایی پایه هر قرارداد در سررسید تسویه	

- سقف کارمزد بورس کالای ایران از معاملات بلوک اوراق بهادار در آن بورس، وفق بند ۱۶ مادهٔ ۷ قانون بازار اوراق بهادار معادل دو برابر سقف کارمزد آن شرکت از معاملات عادی (خُرد) اوراق بهادار در بورس کالای ایران تعیین گردید.

به موجب بند ۱۲ هشتصد و هفتاد و چهارمین صورتجلسه هیئت‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار که طی نامه شماره ۱۲۲/۱۳۲۶۴۵ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۳ ابلاغ و به تصویب هیئت‌مدیره شرکت بورس کالای ایران رسید، از تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۵ کارمزدهای مربوطه به شرح جدول زیر اعمال گردید.

بازار	نوع کارمزد	نرخ کارمزد	پرداخت کننده	حداقل کارمزد	حداکثر کارمزد	توضیحات
بازار فیزیکی	کارمزد معاملات	۰/۰۰۰۴۵ ارزش هر معامله	هر یک از طرفین	–	۲۰۰ میلیون ریال داخلی ۴۰۰ میلیون ریال صادراتی	–
	حق پذیرش کالا	۰/۰۰۰۷ ارزش برآوردی معاملات سالانه	متقاضی پذیرش‌کالا	حداقل ۱۰ میلیون ریال	حداکثر ۱۰۰ میلیون ریال	کالای کشاورزی معاف می‌باشد. ده درصد کارمزد پذیرش سهم سازمان است.
	حق درج کالا	۰/۰۰۰۲ ارزش معاملات انجام شده در طی یک سال	عرضه کننده	حداقل ۱۰ میلیون ریال	حداکثر ۲۰۰ میلیون ریال	کالاهای کشاورزی معاف هستند
	کارمزد پذیرش انبار در معاملات گواهی سپرده کالایی	۰/۰۰۵ ارزش ریالی گردش برآوردی انبار بر اساس قیمت بازار نقدی کالای سپرده شده در انبار در تاریخ پذیرش انبار	انباردار	حداقل ۵۰ میلیون ریال	حداکثر ۶۰۰ میلیون ریال	–
بازار فیزیکی	کارمزد پذیرش اموال غیر منقول	۰/۱ درصد ارزش کالای مورد عرضه بر اساس قیمت پایه	متقاضی پذیرش کالا	–	۵۰۰ میلیون ریال	–
	حق عضویت کارگزاران	حق عضویت ثابت ۲۰۰ میلیون ریال و حق عضویت متغیر ۰/۰۵ درآمد ناشی از کارمزد معاملات کارگزار	کارگزار	–	۳،۰۰۰ میلیون ریال	–
بازار مالی	کارمزد معاملات سلف بلندمدت	۰/۰۰۰۱ ارزش هر معامله	هر یک از طرفین	–	۲۰ میلیون ریال	در صورتی که بازارگردان متعهد به خرید اوراق بهادار به کف قیمتی معینی باشد (ایفای نقش بازارسازی) سقف کارمزد قابل پرداخت توسط بازارگردان در حالت خرید بدون کارمزد و در حالت فروش نصف حالت عادی می‌باشد. در صورتی که بازارگردان متعهد به خرید اوراق بهادار به کف قیمتی معینی نباشد، سقف کارمزد قابل پرداخت توسط بازارگردان در حالت خرید و فروش نصف حالت عادی می‌باشد.
	کارمزد معاملات گواهی سپرده کالایی	معاملات سکه ۰/۰۰۰۲ ارزش هر معامله معاملات شمش طلا ۰/۰۰۰۸ ارزش هر معامله سایر معاملات ۰/۰۰۰۴ ارزش هر معامله	هر یک از طرفین	–	۱۰۰ میلیون ریال	
	کارمزد معاملات صندوق‌های کالایی	۰/۰۰۰۲ ارزش هر معامله	هر یک از طرفین	–	۵۰ میلیون ریال	
بازار مشتقه	کارمزد معاملات قرارداد آتی	به ازای هر قرارداد	هر یک از طرفین	–	۰/۰۰۰۲ ارزش هر قرارداد	
	کارمزد تسویه قرارداد آتی	به ازای هر قرارداد که وارد دوره تحویل می‌شود	هر یک از طرفین	–	۰/۰۰۰۴ ارزش هر قرارداد بر حسب آخرین قیمت تسویه	
	کارمزد اختیار معامله	به ازای هر قرارداد	هر یک از طرفین	–	۰/۰۰۰۴ ارزش هر قرارداد	
	کارمزد تسویه اختیار معامله	به ازای هر قرارداد	هر یک از طرفین	–	۰/۰۰۱ ارزش بازار دارایی پایه هر قرارداد در سررسید تسویه	

۱-٤- اطلاعات بازارگردان شرکت

شرکت بورس کالای ایران اقدام به انعقاد قرارداد بازارگردانی بر روی سهام شرکت با صندوق بازارگردانی امید لوتوس پارسیان نمود. قرارداد مذکور از تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۲ تا ۱۴۰۲/۱۱/۰۲ برقرار می باشد.
خلاصه مشخصات و عملکرد بازارگردان تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۲ به شرح جدول ذیل می باشد:

عنوان	شرح
نام	صندوق.س.ا.بازارگردانی امید لوتوس ایران BFM
آغاز دوره بازارگردانی	۱۴۰۱/۱۱/۰۲
پایان دوره بازارگردانی	۱۴۰۲/۱۱/۰۲
منابع اختصاص یافته به بازارگردان از سوی ناشر	۲۵۰/۰۰۰ میلیون ریال – انتقال ۳۵/۱۷۷/۴۸۰ سهم
منابع اختصاص یافته به بازارگردان از سوی سهامدار عمده	—
مبلغ خرید طی دوره	۱,۰۴۷,۳۰۲
مبلغ فروش طی دوره	۸۴۵,۳۱۷
سود (زیان) بازارگردانی	—
تعداد سهام خریداری شده طی دوره	۴۷,۰۸۸,۶۵۱
تعداد سهام فروخته شده طی دوره	۴۰,۶۲۲,۱۲۴
مانده سهام نزد بازارگردان	۶۹,۶۶۸,۲۷۹

۱-۵- شرکت‌های فرعی مشمول تلفیق یا زیر مجموعه

واحد تجاری فرعی	فعالیت اصلی	تعداد سهام	درصد سرمایه‌گذاری	بهای تمام شده (میلیون ریال)	مبلغ دفتری (میلیون ریال)
شرکت مرکز مالی ایران (سهامی خاص)	ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، مالی و مشاوره در بازار سرمایه	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰٪	۳۸,۰۰۲	۳۸,۰۰۲

۱-۶- قوانین و مقررات و عوامل موثر بر فعالیت شرکت بورس کالای ایران

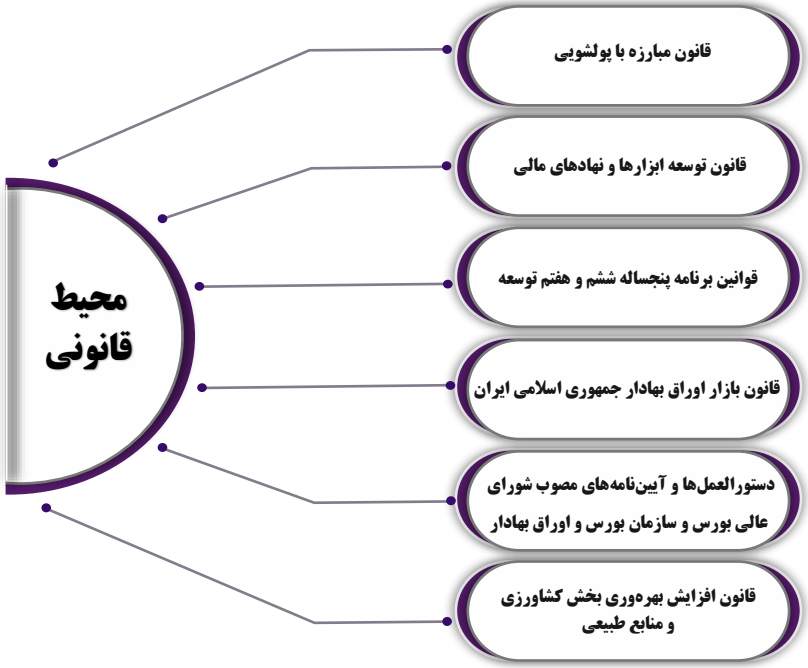

با عنایت به مأموریت خطیر شرکت بورس کالای ایران در جهت تحقق اهداف متعالی اقتصادی، قوانین و مقررات متعددی مترتب بر فعالیت آن بوده و با پیوند عمیق بین حوزه‌های فعالیت شرکت بورس کالای ایران با رویدادها و وقایع اقتصادی، لاجرم تأثیرات قابل توجهی را از وضعیت متغیر اقتصاد داخلی و جهانی پذیرا است و از سوی دیگر، تأثیرات قابل توجهی نیز بر فعالیت‌های اقتصادی داخلی دارد. نمایه مقابل مهمترین قوانین و مقررات ناظر و مؤثر بر فعالیت‌های شرکت بورس کالای ایران را نمایش می‌دهد.

۱-۷- عوامل کلان موثر بر محیط کسب و کار، ریسک ها و فرصت‌ها

با توجه به رابطه تنگاتنگ شرکت بورس کالای ایران با فعالیت‌های اقتصادی کشور، وضعیت کلان اقتصاد داخلی و همچنین اقتصاد جهانی، تأثیری مستقیم بر عملکرد شرکت بورس کالای ایران دارد. رونق اقتصادی کشور به معنای گسترش فعالیت‌های اقتصادی و در نتیجه افزایش نقش شرکت بورس کالای ایران در تسهیل و رونق هرچه بیشتر مبادلات کالایی در حوزه‌های مورد اشاره است. از سوی دیگر، حاکم شدن رکود بر فضای اقتصاد کشور، فشارهای قابل ملاحظه‌ای را بر فعالیت و کسب و کار شرکت بورس کالای ایران وارد می‌کند.

بهبود فضای کسب و کار، توسعه روابط سیاسی و اقتصادی با جوامع بین المللی، پذیرش و حضور در نهادهای اقتصادی بین‌المللی، گشایش در روابط بانکی خارجی و توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری می‌تواند پیامدهای مثبت قابل توجهی را بر فعالیت‌های شرکت داشته باشد.

۸-۱- ساختار سازمانی بورس کالا

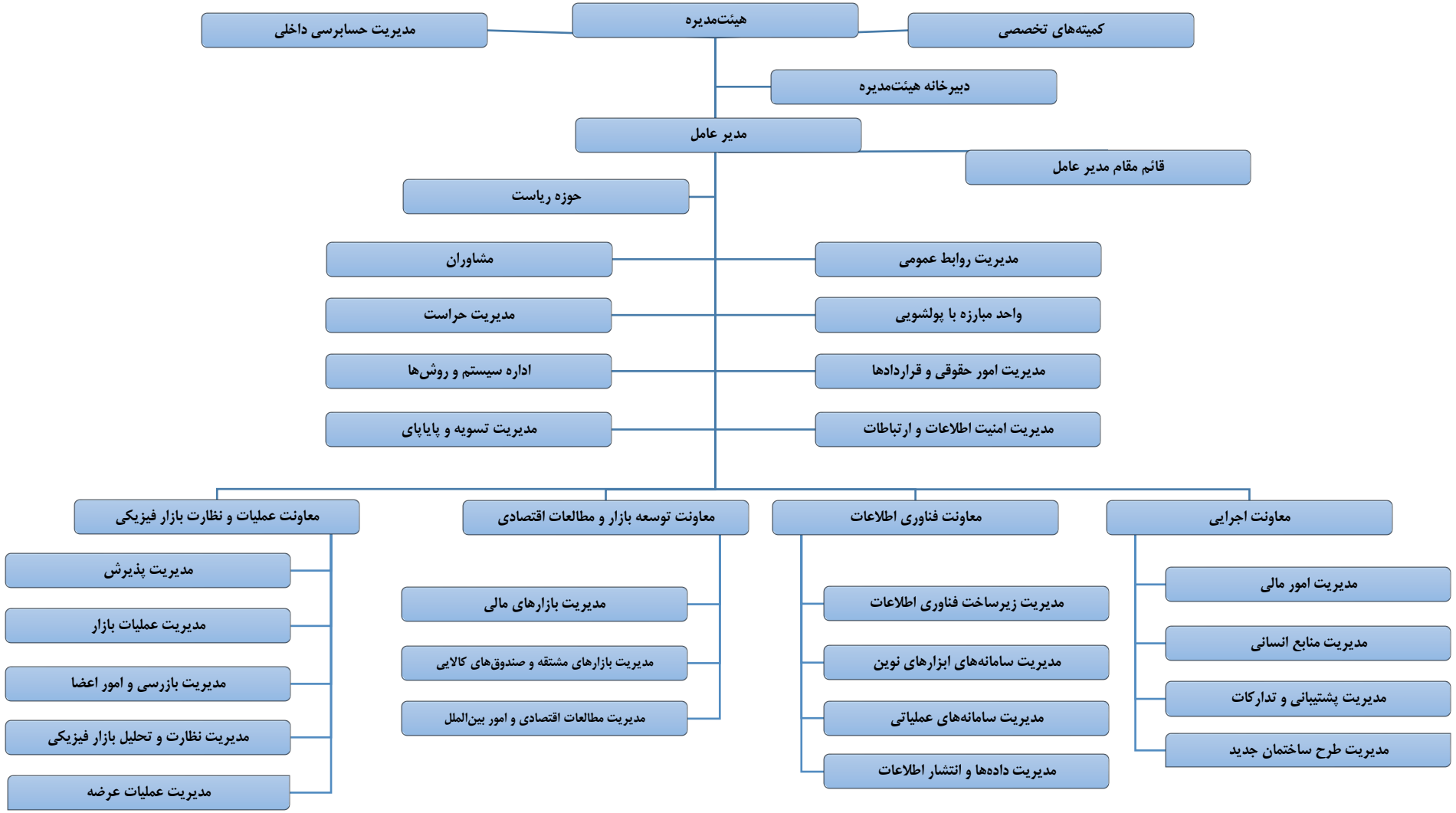

۹-۱- فعالیت‌های فعلی، موقعیت فعالیت‌ها و توسعه خطوط کسب و کار جدید

- ✓ رونق چشمگیر معاملات زعفران و شمش طلا در فروردین ماه ۱۴۰۲
- ✓ ثبت رکورد بالاترین ارزش معاملات ماهانه تاریخ بورس کالای ایران با رقم ۱،۴۲۱،۷۷۷ میلیارد ریال در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲
- ✓ در دستور کار قرار گرفتن فروش متری مسکن و ایجاد صندوق‌های کالایی جدید در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲
- ✓ امکان انجام معاملات بر خط شمش طلا در خرداد ماه ۱۴۰۲
- ✓ برگزاری همایش برترین‌های سال ۱۴۰۱ بورس کالای ایران در خرداد ماه ۱۴۰۲
- ✓ راه‌اندازی قرارداد اختیار معامله واحدهای سرمایه گذاری صندوق طلای کهربا به سررسید مهر در تیر ماه ۱۴۰۲
- ✓ رشد ۱۰۶ درصدی ارزش قراردادهای آتی در تیر ماه ۱۴۰۲
- ✓ پیش بینی رشد فروش ۸۰۰ هزار تنی مواد پلیمری در تیر ماه ۱۴۰۲

اهم برنامه‌های راهبردی سال ۱۴۰۲ شرکت بورس کالای ایران به شرح ذیل اعلام می‌گردند:

- ✓ ایجاد زیرساخت‌های ورود به بازار خرده‌فروشی
- ✓ بازطراحی و بهبود سازوکار حراج
- ✓ توسعه صندوق‌های سرمایه‌گذاری کالایی
- ✓ راه‌اندازی سامانه تحویل
- ✓ راه‌اندازی سامانه رسیدگی الکترونیک به اعتراضات
- ✓ راه‌اندازی معاملات آنلاین بازار فیزیکی
- ✓ بازنگری دستورالعمل تسویه و پایاپای با رویکرد عضویت بانک‌ها در اتاق پایاپای
- ✓ توسعه زیرساخت‌های نرم‌افزای و سخت‌افزاری در حوزه فناوری اطلاعات
- ✓ اصلاح و بازنگری سقف کارمزدها
- ✓ تامین تجهیزات ساختمان جدید شرکت بورس کالای ایران
- ✓ تأسیس شرکت مدیریت فناوری بورس کالای ایران
- ✓ راه‌اندازی و توسعه معاملات آتی گواهی سپرده پیوسته شمش طلا
- ✓ تأسیس شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه کالایی

۱۰-۱- مدیران شرکت

بر اساس ماده ۲۸ اساسنامه، شرکت توسط هیئت‌مدیره غیرموظف مرکب از هفت شخص حقوقی که توسط مجمع عمومی عادی برای مدت دو سال انتخاب می‌شوند، اداره می‌شود. آخرین ترکیب اعضای هیئت‌مدیره منتخب و نمایندگان آنها به استناد مصوبه مجمع عمومی عادی صاحبان سهام مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ و صورتجلسه هیئت‌مدیره مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۶ به شرح جدول زیر است:

اعضای هیئت‌مدیره و مدیرعامل	سمت	نام نماینده	درصد سهام
شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)	رئیس هیئت‌مدیره	حامد سلطانی‌نژاد	۰/۹۴
شرکت گروه مالی ملت (سهامی عام)	نایب رئیس هیئت‌مدیره	سیروان امینی	۲/۴۸
شرکت سرمایه گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین(سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	طهمورث جوان‌بخت	۰/۲۰
شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	بهمن تجلی‌زاده	۱/۷۸
شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	–	۰/۷۷
شرکت گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	سعید مستشار	۱/۵۶
بانک تجارت	عضو هیئت‌مدیره	محمودرضا الهی‌فرد	۲/۰۹
خارج از اعضای هیئت‌مدیره	مدیرعامل	سید جواد جهرمی	–

۱۱-۱- سرمایه و ترکیب سهامداران

سرمایه شرکت در بدو تاسیس مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال (شامل تعداد ۱۰۰ میلیون سهم، به ارزش اسمی هر سهم ۱،۰۰۰ ریال) بوده و این رقم طی مصوبات مجامع عمومی فوق‌العاده (آخرین مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵)، به مبلغ ۱۳،۶۰۰ میلیارد ریال افزایش یافت، که در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۱ در اداره ثبت شرکت‌ها به ثبت رسیده است. افزایش سرمایه شرکت از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲ به شرح جدول زیر می‌باشد:

تاریخ ثبت	درصد افزایش سرمایه	سرمایه جدید (میلیارد ریال)	محل افزایش سرمایه
۱۳۹۵/۰۷/۲۷	۱۰۰	۹۰۰,۰۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۷/۰۵/۲۷	۳۸	۱,۲۴۰,۰۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۸/۰۸/۲۲	۵۰	۱,۸۶۰,۰۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۹/۰۵/۰۹	۳۴	۲,۵۰۰,۰۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۴۰۰/۰۶/۰۹	۱۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۴۰۱/۰۷/۱۹	۶۶	۸,۳۰۰,۰۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۴۰۲/۰۵/۲۱	۶۴	۱۳,۶۰۰,۰۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی

بر اساس ماده ۵۴ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و همچنین ماده ۱۱ اساسنامه شرکت، هیچ سهامدار حقیقی و حقوقی نمی‌تواند بیش از ۲/۵ درصد از سهام شرکت بورس کالای ایران را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در مالکیت داشته باشد.

- به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ و مجوزهای شمارتین ۱۲۲/۱۳۲۳۷۶ – ۱۴۰۲/۰۵/۰۲ و ۰۲۹/۱۰۲۸۳۱۶/۰۵۷ – ۱۴۰۲/۰۵/۰۳ سازمان بورس و اوراق بهادار، با موضوع ادغام نمادهای معاملاتی بورس‌ها، در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ مابقی سهام شرکت بورس کالای ایران متعلق به سهامداران دسته‌جات ۱ الی ۳ ، نمادهای اکالا، تکالا و نکالا به دسته چهارم (نماد کالا) انتقال و ضمن تک نماد شدن سهم، قابلیت معامله برای آنها در نماد کالا فراهم آمده و بر این اساس مواد ۹ و ۱۰ اساسنامه شرکت حذف گردید.

ترکیب سهامداران شرکت در تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۳۱ به شرح جدول زیر است:

ترکیب سهامداران	تعداد سهامداران	تعداد سهام ثبت شده	درصد سهام
سهامداران حقوقی و حقیقی	۹۰,۲۵۱	۱۳,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰

بخش دوم: اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت جهت دستیابی به اهداف

۱-۲- چشم انداز و مأموریت شرکت بورس کالای ایران

بیانیه مأموریت، چشم‌انداز و ارزش جدید شرکت به شرح ذیل می‌باشند:

بیانیه مأموریت شرکت

شرکت بورس کالای ایران مرجع اصلی کشف قیمت و ارائه‌دهنده خدمات متنوع مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی در راستای پاسخ به نیازهای صاحبان صنایع، تجار و فعالان بازار سرمایه از طریق بستری رقابتی، منصفانه، شفاف و امن بوده و بدین منظور با بهره‌گیری از سرمایه‌های انسانی سرآمد و فناوری‌های نوین، همواره ضمن تمرکز بر بازارهای داخلی به دنبال شناسایی و بهره‌برداری از فرصت‌های بین‌المللی خواهد بود.

چشم‌انداز منتخب شرکت

مرجع پایدار کشف قیمت و معاملات مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی.

راهبردهای شرکت بورس کالای ایران

نظر به اینکه شرکت بورس کالای ایران اقدام به بازنگری سند راهبردی خود نمود، لذا راهبردهای هشت‌گانه جدید شرکت به شرح نمایه مقابل می‌باشند:

- تعمیق بازارهای موجود و توسعه دارایی‌های پایه جدید بر روی ابزارهای فعلی با رویکرد بازاریابی
- توسعه تعاملات و همکاری‌ها با نهادهای مالی
- توسعه متوازن در تعامل با نهادهای حاکمیتی، سیاست‌گذار، نظارتی ضمن حفظ هویت مستقل بورس کالای ایران
- توسعه نشان تجاری و ترویج کارکردها و فرهنگ‌سازی با رویکرد توسعه پایدار
- توسعه و ارتقا سیستم‌ها و روش‌ها
- توسعه و تنوع خطوط کسب وکار بورس کالای ایران
- مشتری مداری با رویکرد بهبود کیفیت در خدمات
- بهبود نظام‌های جامع مدیریت سرمایه انسانی

۲-۲- اهداف عملیاتی شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۲

اهم برنامه‌های راهبردی سال ۱۴۰۲ شرکت بورس کالای ایران ذیل ۲۱ هدف راهبردی به شرح ذیل اعلام می‌گردند:

- ✓ **تعمیق بازارهای موجود و توسعه دارایی‌های پایه جدید بر روی ابزارهای فعلی با رویکرد بازاریابی**
  - افزایش توازن حجم و ارزش معاملات در بازارها و ابزارهای مختلف
  - تعمیق بازارهای موجود
  - تقویت و توسعه نظام‌مند و متمرکز فعالیت‌های حوزه بازاریابی
  - توسعه کالا/ دارایی پایه جدید بر روی بازارها/ ابزارهای فعلی
- ✓ **توسعه تعاملات و همکاری‌ها با نهادهای مالی**
  - توسعه تعاملات و همکاری‌ها با نهادهای مالی در حوزه توسعه بازار و خدمات به مشتریان
- ✓ **توسعه متوازن در تعامل با نهادهای حاکمیتی، سیاست‌گذار، نظارتی ضمن حفظ هویت مستقل بورس کالای ایران**
  - گسترش تعاملات با نهادهای حاکمیتی، سیاست‌گذار و نظارتی
- ✓ **توسعه نشان تجاری و ترویج کارکردها و فرهنگ‌سازی با رویکرد توسعه پایدار**
  - توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری و ارتقاء سواد مالی در حوزه کالایی
  - ارتقاء جایگاه و نشان تجاری شرکت بورس کالای ایران در سطح ملی
- ✓ **توسعه و ارتقاء سیستم‌ها و روش‌ها**
  - توسعه و ارتقاء سیستم‌ها و سامانه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات
  - ارتقاء پژوهش‌های توسعه‌ای و کاربردی
  - بهبود فرآیندهای کسب و کار
  - تقویت فرهنگ برنامه‌ریزی و تفکر راهبردی
  - مدیریت مالکیت معنوی
  - بهبود حاکمیت فناوری اطلاعات

- ✓ **توسعه و تنوع خطوط کسب و کار بورس کالای ایران**
  - توسعه خطوط کسب و کار جدید
  - حمایت از توسعه کسب و کارهای نوین در بازار سرمایه
- ✓ **مشتری‌مداری با رویکرد بهبود کیفیت در خدمات**
  - تکمیل زنجیره خدمات به مشتریان
  - ارتقاء کیفیت خدمات به مشتریان
  - افزایش رضایت و وفاداری مشتریان
- ✓ **بهبود نظام‌های جامع مدیریت سرمایه انسانی**
  - بهبود و تعادل در کیفیت زندگی کاری و شخصی کارکنان
  - تعالی سرمایه انسانی

۳-۲- راهبری شرکتی

۱. نظام بنگاه‌داری، مجموعه‌ای از روابط بین مدیریت شرکت، هیئت مدیره، کمیته‌های هیئت مدیره، سهامداران، مقامات ناظر و سایر ذینفعان می‌باشد. از این رو لازمه حرکت در مسیر چشم انداز، استقرار نظام حاکمیت شرکتی، برنامه‌ریزی راهبردی و عملیاتی، ایجاد یک محیط کنترلی مؤثر و کارا و فرهنگ مدیریت ریسک یکپارچه در درون شرکت ضمن تعهد به اصول و ارزش‌های اخلاقی است. هیئت‌مدیره شرکت از ستون‌های اصلی شرکت هستند که رفتار و عملکرد آن‌ها باید در ایجاد ارزش افزوده بر سرمایه‌ها و دارایی‌های شرکت در همکاری نزدیک با مدیران اجرایی شرکت متمرکز باشد تا بتوان به اهداف شرکت دست یافت.

۲. هدف اصلی نظام بنگاه‌داری در شرکت بورس کالای ایران، خلق، حفظ و توسعه ارزش برای سهامداران و کلیه ذینفعان می‌باشد. برای رسیدن به این هدف، لازم است به وضوح اصول نظارتی مناسب و مدیریت مؤثر و مطلوب تدوین گردد. ما بر این باوریم که توجه به اصول نظام بنگاه‌داری موجب افزایش شفافیت برای همه ذینفعان گردیده تا از یک سو حقوق ایشان حفظ و از سوی دیگر موجبات مشارکت بیشتر ایشان در اداره بهتر شرکت فراهم گردد.

۳. مسئولیت هدایت و رهبری شرکت بر عهده اعضای هیئت‌مدیره است که ایشان بخشی از این وظیفه را به مدیرعامل و سپس به مدیران ارشد جهت مدیریت و سازمان‌دهی امور شرکت تفویض نموده‌اند. تمامی مسئولیت‌های حقوقی شرکت بر عهده هیئت‌مدیره بوده و مدیرعامل راهبری شرکت را عهده‌دار است. به این ترتیب هیئت‌مدیره به نمایندگی از سوی سهامداران شرکت، کار نظارت و کنترل را انجام می‌دهد.

۴. هیئت مدیره شرکت همواره کوشش کرده است تا با ایجاد حاکمیت کارآمد بر امور شرکت در راستای منافع سهامداران و تعادل در حفظ منافع ذینفعان مختلف اعم از مشتریان بازار، کارکنان و کارکردهای ملی، در جامعه گام بردارد و در جهت ایفای کارا و مؤثر وظایف محوله، فعالیت خود را در قالب کمیته‌های تخصصی سازمان‌دهی نماید.

۵ . آخرین ترکیب اعضای کمیته‌های تخصصی هیئت‌مدیره و سایر کمیته‌ها با عضویت اعضای هیئت‌مدیره به شرح زیر می‌باشد:

کمیته	اعضاء				
حسابرسی و ریسک	حامد سلطانی‌نژاد (رییس هیئت مدیره)	امیرحمزه مالمیر (خارج از هیئت مدیره)	سیروان امینی (نایب رییس هیئت مدیره)	علیرضا صادقی (خارج از هیئت مدیره)	محسن عبدالهی (خارج از هیئت مدیره)
انتصابات و جبران خدمات	سعید مستشار (عضو هیئت مدیره)	امیرحمزه مالمیر (خارج از هیئت مدیره)	بهزاد کرمی (خارج از هیئت مدیره)	----	----
بازار	محمودرضا الهی فرد (عضو هیئت مدیره)	سیروان امینی (عضو هیئت مدیره)	----	----	----
ساختمان	حامد سلطانی‌نژاد (رییس هیئت مدیره)	محمودرضا الهی فرد (عضو هیئت مدیره)	سعید مستشار (عضو هیئت مدیره)	سیدحسن حسینی (خارج از هیئت مدیره)	----
عرضه	محمودرضا الهی فرد (عضو هیئت مدیره)	امیر کشور زاد (خارج از هیئت مدیره)	----	----	----

۶ . سوابق تحصیلی و کاری اعضای هیئت‌مدیره و مدیرعامل شرکت به شرح زیر می‌باشد:

سمت	نام مدیر	آخرین مدرک تحصیلی	سوابق کاری
رییس هیئت‌مدیره (غیرموظف)	حامد سلطانی‌نژاد	دکتری مدیریت	مدیر عامل شرکت بورس کالای ایران ۸ سال، مدیر عامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه ٤ سال، معاون عملیات شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه ۲ سال، مدیر بورس منطقه‌ای کرج ۳ سال، مدیر بورس منطقه ای کرمان ۱ سال
نایب رییس هیئت‌مدیره (غیرموظف)	سیروان امینی	دکتری مدیریت مالی	معاون اداری و مالی شرکت فولاد تیام بیستون، عضو غیر موظف هیئت‌مدیره شرکتهای فولاد امیرکبیر کاشان، عمران و توسعه میانه و شرکت پترو پالایش دهلران، معاون سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری نیرو، عضو کمیته حسابرسی شرکتهای فولاد امیرکبیر کاشان، پالایش نفت تهران و شرکت پترو پالایش دهلران، عضو هیئت‌مدیره کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار، مدیرعامل و نایب رییس هیئت‌مدیره کارگزاری خبرگان سهام
عضو هیئت‌مدیره (غیرموظف)	محمودرضا الهی فرد	کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی گرایش مالی	عضو کمیسون معاملات و نماینده مدیریت در تضمین کیفیت شرکت خدمات بازرگانی فولاد ایران، مدیر بازرگانی داخلی و عضو کمیسیون معاملات و جانشین مدیرعامل در شرکت بازرگانی معادن و صنایع معدنی ایران، عضو هیئت‌مدیره در شرکتهای صنایع آهن و فولاد نور ، بازرگانی معادن و صنایع معدنی ایران و سازمان کارگزاران بورس فلزات تهران، رییس هیئت‌مدیره شرکت خدمات عمومی فولاد ایران، مدیر عامل و عضو هیئت‌مدیره شرکت کارگزاری سی ولکس
عضو هیئت‌مدیره (غیرموظف)	سعید مستشار	دانشجوی دکترای مدیریت مالی	عضو هیئت‌مدیره شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، مشاور رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، عضو هیئت‌مدیره و معاون مالی و اداری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مدیرعامل و عضو هیئت‌مدیره بانک مشترک ایران و ونزوئلا ۳ سال، مدیرعامل و عضو هیئت‌مدیره گروه راهبران اقتصادی آرمان ٤ سال
عضو هیئت‌مدیره (غیرموظف)	بهمن تجلی‌زاده	کارشناس ارشد مهندسی صنایع	مشاور مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در امور بازرگانی، معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد خوزستان
عضو هیئت‌مدیره (غیرموظف)	طهمورث جوان بخت	کارشناسی ارشد مدیریت دولتی گرایش توسعه منابع انسانی	مدیرعامل مجتمع فولاد خراسان، عضو هیئت‌مدیره شرکت فولاد مبارکه، معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه، معاون مالی و اقتصادی شرکت فولاد مبارکه، مدیر آموزش و توسعه منابع انسانی، مدیر پشتیبانی و بازاریابی فولاد مبارکه، نایب رییس هیئت‌مدیره شرکت تعاونی مصرف کارکنان فولاد مبارکه
مدیرعامل (موظف)	سید جواد جهرمی	کارشناسی ارشد اقتصاد	قائم مقام شرکت بورس کالای ایران، معاون عملیات و نظارت بر بازار بورس کالای ایران، مدیر نظارت بر بازار بورس کالای ایران

۷. علاوه بر کمیته‌های تخصصی، بر اساس مفاد ماده ۶۶ اساسنامه شرکت، هیئت‌مدیره اقدام به تشکیل مدیریت حسابرسی داخلی نموده است و این مدیریت بر اساس اختیارات و مسئولیت‌های مندرج در منشور کمیته حسابرسی و ریسک و همچنین منشور فعالیت واحد حسابرسی داخلی نسبت به تمام فرآیندها و فعالیت‌ها، نظارت‌های لازم را اجرا و نتایج حاصل از رسیدگی‌های خود را به کمیته حسابرسی و ریسک و هیئت‌مدیره شرکت گزارش می‌نماید.

۸. بر اساس مواد ۶۱ و ۶۲ اساسنامه، شرکت در سرمایه‌گذاری دارای محدودیت‌های خاصی می‌باشد که به شرح زیر است:

ماده ۶۱ – شرکت نمی‌تواند در سهام شرکت‌های عرضه‌کننده کالاهای پذیرفته شده، ناشران اوراق بهادار مبتنی برکالای پذیرفته شده، اعضا و شرکت‌هایی که مبادرت به انجام معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده می‌نمایند، سرمایه‌گذاری نماید یا به آنها وام دهد یا کالاهایی که توسط آنها عرضه شده یا اوراق بهاداری را که توسط آنها انتشار یافته است، خریداری کند.

ماده ۶۲ – شرکت می‌تواند کلیه اقدامات و سرمایه‌گذاری‌های لازم را برای اجرای موضوع فعالیت خود انجام داده و به تحصیل دارایی‌های مورد نیاز در این ارتباط بپردازد. انجام فعالیت‌های غیرمرتبط با موضوع فعالیت شرکت و سرمایه‌گذاری در این نوع فعالیت‌ها و تحصیل دارایی‌های غیرضروری برای انجام موضوع فعالیت شرکت منوط به کسب مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار است.

٤-۲- گزارش پایداری

شرکت بورس کالای ایران در راستای اجرای مفاد مواد ۳۹ و ۴۰ از فصل شش دستورالعمل حاکمیت شرکتی مصوب ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ هیئت مدیره محترم سازمان بورس و اوراق بهادار و توجه به مسئولیت‌های اجتماعی و زیست محیطی خود جهت تحقق رویکرد توسعه پایدار و ایجاد سازوکاری برای سنجش و ارزیابی توان ایجاد ارزش در کوتاه مدت و بلندمدت اقداماتی را به شرح نمایه مقابل صورت داده است:

الکترونیکی نمودن فرآیندهای معاملاتی و تسویه

• هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی که بورس کالا در راستای الکترونیکی نمودن فرآیندهای معاملات و پس از معامله بعمل آورده است، سبب شده تا کاهش قابل توجهی در نیاز به مراجعه حضوری فعالان از جمله صنعتگران، فعالین اقتصادی و سایر ذینفعان به وجود آید.

کمک به نهادهای خیریه

• طبق مصوبه مجمع عمومی سالیانه سال مالی ۱۴۰۰ هیئت مدیره شرکت در سال ۱۴۰۱ مبلغ ۸ میلیارد ریال به عنوان کمک‌های بلاعوض صرفا در حوادث قهری و غیرمترقبه و یا حمایت از اقشار آسیب دیده جامعه تحت پوشش سازمان‌ها و نهادهای خیریه دارای مجوز از مراجع رسمی می‌باشند به مصرف رساند.

محیط زیست و انرژی

• اسیدشویی و رسوب زدایی ۲ دستگاه منبع آب گرم توسط پرسنل جهت بهبود انرژی مصرفی گرمایش آب، نصب فن کوئل جدید و از مدار خارج کردن تعداد قابل توجهی کولر گازی (مصرف انرژی هر کولر گازی ۶۰ هزار معادل بیش از ۴۰ عدد فن کوئل می باشد)، مدیریت شرکت در راستای مدیریت بهینه مصرف انرژی الزاماتی از قبیل تعویض لامپ های روشنایی قدیمی طبقات با لامپ های PLL و LED و کاهش حدود ۷۰٪ مصرف برق، تعویض تابلو برق، آبرسانی و استفاده از کنترلر هوشمند جدید جهت مصرف بهینه و کاهش مصرف برق راه اندازی، سرویس کامل موتورهای الکتریکی موجود در شرکت (موتورخانه،اگزوز فن ها و...) شامل تعویض بلبرینگ و روانکاری (کاهش مصرف انرژی و مصرف یکنواخت و متعادل برق در نتیجه بهبود عمکرد)، تعویض رزین های دستگاه سختی گیر به منظور کاهش مصرف آب برج های خنک کننده و کاهش مصرف برق، بهینه سازی کارکرد دیزل ژنراتور های شرکت با کالیبره کردن نرم افزار (کاهش صدای و بهبود عملکرد سیستم سوخت و کاهش آلودگی)، تعمیر ۲ عدد فلوتر برج های خنک کننده که در انحصار شرکت نگهدار بوده و باعث کاهش مصرف آب مصرفی شده،ایجاد تابلو سنکرون ساز برای همباری دیزل ژنراتور و برق شبکه (استفاده همزمان از هر دو منبع) و تنظیم کاهش مصرف دلخواه را در دستورکار قرار گرفته است

آموزش

• در حوزه آموزش طی سه ماهه اول سال ۱۴۰۲ دوره‌های آموزشی برای آموزش‌پذیران درون و برون سازمانی جمعا به میزان ۵.۹۳۹ نفر ساعت برگزار گردیده است.

بخش سوم: مهمترین منابع، مصارف، ریسک‌ها و روابط

۳-۱- ریسک‌ها

در محیط تجارت امروز، مفهوم تجارت دیگر صرفا متمرکز بر مدیریت ریسک‌های عملیاتی نبوده و نیازمند یک چارچوب جامع و یکپارچه برای مدیریت ریسک‌های مالی و غیرمالی (عملیاتی، شهرت، راهبردی و ...) در همه سطوح سازمان می‌باشد. شرکت‌ها می‌توانند عملکرد خود را با اتخاذ رویکرد جامع برای مدیریت ریسک بهبود بخشیده و ریسک‌های سازمانی خود را با کاهش هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از مخاطرات از یک طرف و بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری برای بهره‌گیری از فرصت‌ها از طرف دیگر مدیریت نمایند که این مهم نهایتا زمینه‌ساز افزایش ارزش شرکت خواهد شد.

طبیعتا شرکت بورس کالای ایران به دلیل اقتضائات خاص فرآیندی، محیطی و نقش مؤثر آن در اقتصاد کشور با ریسک‌هایی (مثبت و منفی) مواجه است که باید در زمان مناسب شناسایی و راهکارهای مدیریت اثربخش و کارای آن تعیین و اجرا شوند. شرکت بورس کالای ایران با هدف هر چه بهتر مدیریت نمودن ریسک‌های موجود در کسب و کار خود نسبت به طراحی و پیاده‌سازی سیستم مدیریت ریسک بر مبنای چارچوب مفهومی کوزو اقدام کرده است که در این راستا فعالیت‌های مؤثر و لازمی انجام گرفت. در ادامه اهم اقدامات انجام گرفته در حوزه مدیریت ریسک شرکت تشریح می‌گردد:

۱ . تدوین فرآیند مدیریت ریسک شرکت بورس کالای ایران:

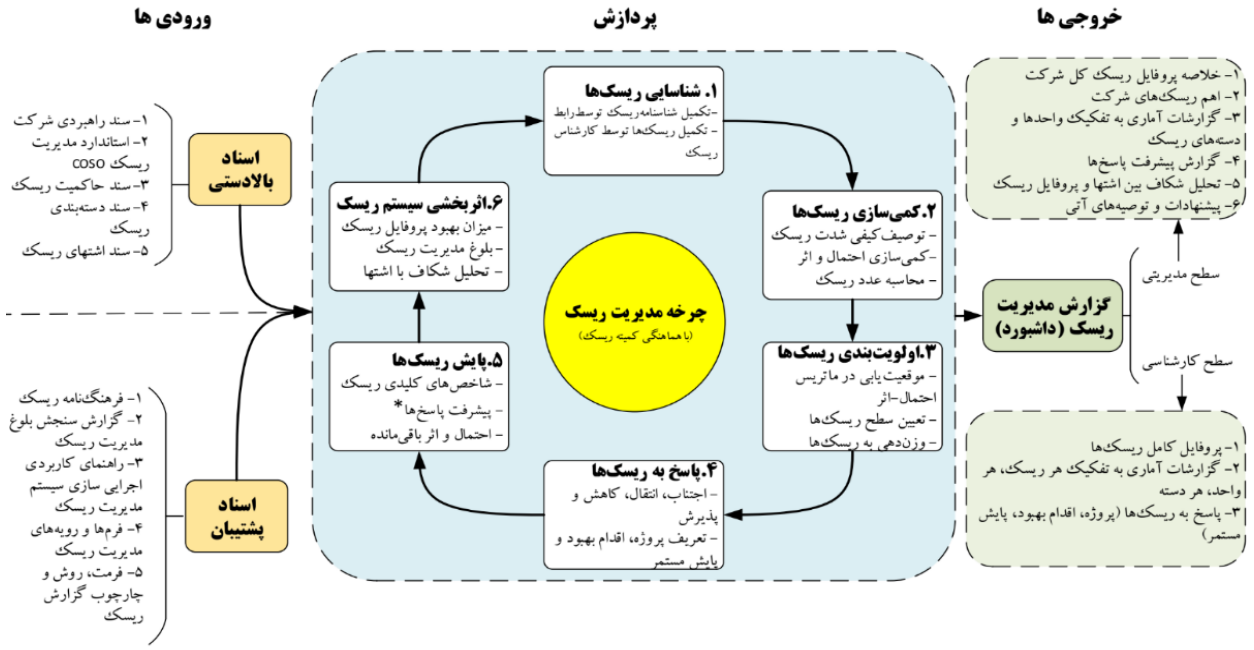

* پایش پیشرفت پاسخ‌ها از طریق سیستم مدیریت پروژه شرکت

۲ . بروزرسانی چارچوب، اسناد و رویه‌های مدیریت ریسک شرکت بر مبنای آخرین بروزرسانی چارچوب مدیریت ریسک سازمانی کوزو ۲۰۱۷؛

۳ . تدوین و تصویب منشور کمیته ریسک هیئت‌مدیره شرکت با اهم اقدامات ذیل:

- ✓ ارزیابی سطح بلوغ مدیریت ریسک شرکت مطابق مدل موسسه RIMS؛
- ✓ برنامه‌ریزی، برگزاری و ارزیابی کارگاه‌های آموزشی فرهنگنامه ریسک برای تمامی کارکنان
- ✓ شناسایی، معرفی و آموزش رابطین ریسک
- ✓ طراحی، پیاده‌سازی و انتشار داشبورد تعاملی مدیریت ریسک شرکت (با بیش از۲۰ ابزار در ۸ گزارش مدیریتی متنوع) در راستای اطلاع و تصمیم‌سازی بهینه برای مدیران ارشد
- ✓ برگزاری جلسات بازآموزی، توجیهی عمومی و تخصصی رابطین ریسک مدیریت‌های مختلف شرکت
- ✓ تدوین و تصویب منشور کمیته ریسک
- ✓ بروزرسانی و بازنگری در اسناد مدیریت ریسک شرکت بر اساس چارچوب کوزو ۲۰۱۷
- ✓ تدوین سند پیشنهادی سامانه تحت وب مدیریت ریسک شرکت

۴ . تدوین و تصویب طبقه‌بندی جدید ریسک‌های شرکت منطبق بر سند راهبردی بروزرسانی شده و آخرین تحولات محیط درونی و بیرونی شرکت در ۷ دسته کلی به شرح ذیل:

- ✓ ریسک عملیاتی
- ✓ ریسک مالی و اعتباری
- ✓ ریسک راهبردی و شهرت
- ✓ ریسک انطباق با قوانین و مقررات
- ✓ ریسک اتاق پایاپای
- ✓ ریسک تکنولوژی و فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ✓ ریسک ناشی از تحریم‌های اقتصادی

ریسک عملیاتی:

تحولات بازارهای مالی عمدتا به نفع سرمایه‌گذاران و فعالان بازار و در جهت افزایش و کارایی بازارها هستند، اما گسترش دایره فعالان بازار سرمایه گاهی می‌تواند مخاطراتی به همراه داشته باشد. این موضوع در حوزه‌هایی که همپوشانی فناوری اطلاعات و حوزه مالی در آن‌ها بیشتر است ملموس‌تر خواهد بود. شرکت بورس کالای ایران همواره تلاش می‌کند با تولید محتوا و افزایش سواد مالی از طریق شبکه‌های رسمی و غیررسمی و معرفی تمامی جوانب ابزارها و بازارهای جدید و تعامل همه جانبه با سایر ارکان بازار این ریسک را کاهش دهد.

ریسک مالی و اعتباری:

به ریسکی اشاره دارد که طرف قرارداد در ایفای تعهدات قراردادی خود ناتوان باشد. شرکت بورس کالای ایران با استفاده از اطلاعات مالی عمومی و سوابق معاملاتی خود، مشتریان عمده خود را رتبه بندی اعتباری می‌کند. لذا در صورت عدم احراز اطمینان از وصول وجه نقد، درآمد و مطالبات در دفاتر شرکت شناسایی نمی‌گردد. رتبه بندی اعتباری طرف قراردادهای شرکت بورس کالا، به طور مستمر نظارت شده و ارزش کل معاملات با طرف قراردادهای تایید شده مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

ریسک راهبردی و شهرت:

ریسک شهرت اثر مطلوب یا نامطلوب یک رویداد در سازمان ها است که همانند ریسک نقدینگی و یا بازار مورد توجه قرار گرفته و پایبندی به وظایف، مسئولیت ها و اصول اخلاقی را می‌طلبد. در خصوص این امر شرکت بورس کالای ایران با ارائه صورت‌های مالی شفاف و تلاش حداکثری در مدیریت امور مشتریان از وقوع خطرات مرتبط با این ریسک جلوگیری نموده است. مدیریت ریسک راهبردی نیز فرآیندی پیوسته بوده که با استفاده از شاخص‌های معین، ریسک ها را به شکل دائم تحت نظر قرار داده و مدیریت می‌کند.

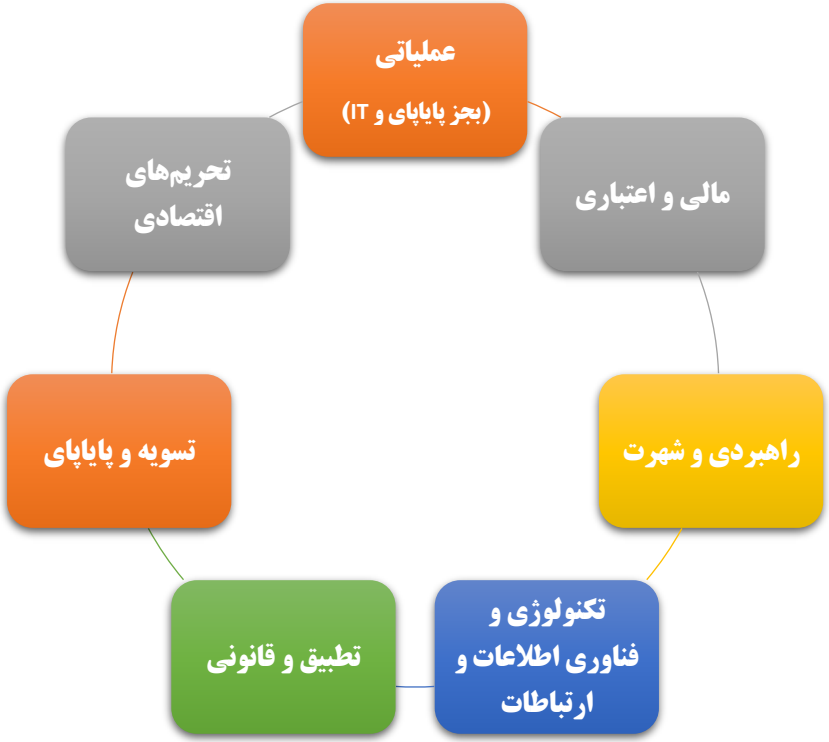

ریسک تطبیق و قانونی:

وظیفه اصلی در این ریسک، پایش مستمر رعایت قوانین و مقررات و استانداردهای ناظر بر فعالیت‌های شرکت می‌باشد.

ریسک تسویه و پایاپای:

مهم‌ترین بخش فرآیند کنترلی پیش از عرضه بورس کالا، در اتاق پایاپای،کنترل تضامین و وثایق عرضه کننده یا کارگزار ذیربط است. این اقدام در واقع شرط لازم برای عرضه محصولات تلقی گردیده و نقش بسیار ارزنده‌ای در کنترل ریسک خواهد داشت. همچنین فرآیند تسویه فقط به دو صورت نقدی و اعتباری در مدت زمان معین امکان‌پذیر است که به جهت کاهش ریسک معاملاتی، حساب عملیاتی جداگانه و جریمه تاخیر در تسویه پیش‌بینی شده است.

ریسک تکنولوژی و فناوری اطلاعات و ارتباطات:

سازمان هایی که جهت افزایش اثربخشی و کارایی خود در ارتباطات، از شبکه‌های مخابراتی و اینترنت کمک می‌گیرند، باید ریسک ناشی از دسترسی افراد غیرمجاز به اطلاعات سازمان را پذیرفته و آن را مدیریت کنند و این مهم در شرکت بورس کالای ایران در بستر امن حفظ حریم شخصی و خط مشی قانونی کارسازی شده است.

ریسک ناشی از تحریم‌های اقتصادی:

تحریم‌های اقتصادی بر روی حجم و قیمت محصولات مورد معامله در شرکت بورس کالای ایران و در نهایت بر درآمدهای عملیاتی شرکت بورس کالای ایران تأثیرگذار می‌باشد. شرکت بورس کالای ایران در واکنش به این ریسک، اقدام به گسترش سبد درآمدی خود از طریق معرفی و توسعه محصولات قابل معامله و همچنین ابزارهای مالی جدید نموده است که علاوه بر کارکردهای اقتصادی و اجتماعی در سطح کلان، منافع سهامداران شرکت را نیز در سطح حداکثر حفظ می‌کند.

با توجه به ایجاد و انتشار دانش حوزه مدیریت ریسک در شرکت بورس کالای ایران طی ادوار گذشته، توسعه و بهره‌برداری از آن مستلزم اجرای فرآیند مدیریت ریسک بصورت متمرکز و غیرجزیره‌ای خواهد بود؛ بنابراین فعالیت‌های اصلی این حوزه در سال ۱۴۰۲ به شرح ذیل می‌باشند:

- ✓ رسمیت‌بخشی به واحد مدیریت ریسک و یکپارچه‌سازی کلیه فعالیت‌های مدیریت ریسک سازمانی در آن واحد؛
- ✓ سنجش سطح بلوغ مدیریت ریسک شرکت و انجام آنالیز شکاف با دوره قبل؛
- ✓ تقویت ساختار حاکمیت ریسک شرکت و پایش مصوبات کمیته عالی ریسک هیات‌مدیره؛
- ✓ تمرکز بر پایش و مدیریت ریسک‌های راهبردی، عملیاتی و فناوری اطلاعات؛
- ✓ توسعه داشبورد تعاملی مدیریت ریسک شرکت (در راستای اطلاع‌رسانی و تصمیم‌سازی بهینه برای مدیران ارشد)؛
- ✓ شناسایی، معرفی و آموزش رابطین ریسک؛
- ✓ راه‌اندازی سامانه مدیریت ریسک شرکت.

۲-۳- اهم اطلاعات مالی

شرح	۱۴۰۲/۰۶/۳۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۹
جمع دارایی‌ها	۲۶,۷۹۱,۵۳۶	۲۰,۸۰۷,۵۹۰
جمع بدهی‌ها	۸,۳۱۸,۳۳۲	۵,۶۸۳,۸۰۷
جمع حقوق مالکانه	۱۸,۴۷۳,۲۰۴	۱۵,۱۲۳,۷۸۳
سرمایه ثبت شده	۱۳,۶۰۰,۰۰۰	۸,۳۰۰,۰۰۰

۳-۳- سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها

نام شرکت	ارزش اسمی هرسهم	تعداد	درصد سرمایه‌گذاری	مبلغ سرمایه‌گذاری (میلیون ریال)	درآمد سرمایه‌گذاری (میلیون ریال)
شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سهامی عام)	۱,۰۰۰	۶۸۲,۵۰۰,۰۰۰	۵	۱۵,۹۸۵	۷,۸۷۵
شرکت بورس انرژی (سهامی عام)	۱,۰۰۰	۳,۹۱۵,۰۰۰	۰/۲۲	۱,۳۰۵	۲۱۵
شرکت مرکز مالی ایران (سهامی خاص)	۱,۰۰۰	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰	۳۸,۰۰۲	۰
مجموع				۵۵,۲۹۲	۸,۰۹۰

۴-۳- منابع انسانی

برنامه‌ریزی و توسعه منابع انسانی در کنار بهسازی، حفظ و نگه‌داشت نیروی انسانی کارآمد و پویا به منظور استفاده مؤثر و هم‌افزایی در منابع انسانی از اولویت‌های شرکت بورس کالای ایران است. تدوین، بازنگری، اصلاح و بهبود رویه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های مرتبط با حوزه منابع انسانی، بروزرسانی و تکمیل استاندارد آموزشی و شرح مشاغل و برگزاری دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی برای کلیه کارکنان در جهت توانمندسازی شغلی از جمله اهم اقدامات اساسی در این راستا می‌باشد.

میانگین کارکنان در استخدام شرکت در طی دوره به شرح جدول زیر میباشد:

شرح	شش ماهه ۱۴۰۲	شش ماهه ۱۴۰۱
کارکنان قراردادی	۲۱۹	۲۰۲
کارکنان ساعتی و مشاورین	۱۲	۲۱
مجموع	۲۳۱	۲۲۳

بخش چهارم: نتایج عملکرد

۴-۱- نتایج عملکرد شرکت طی سه سال گذشته

(ارقام به میلیون ریال)

شرح حساب	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
درآمدهای عملیاتی	۶,۵۹۱,۲۵۱	۴,۳۸۹,۴۷۱	۲,۶۱۲,۳۱۳
هزینه های عملیاتی	(۱,۷۶۷,۱۳۶)	(۱,۱۰۴,۷۲۴)	(۷۰۶,۶۵۳)
سایر درآمدها	۰	۱۳۴,۴۶۵	۰
سود عملیاتی	۴,۸۲۴,۱۱۵	۳,۴۱۹,۲۱۲	۱,۹۰۵,۶۶۰
هزینه مالی	(۴۰,۶۱۰)	(۱۳۷,۳۴۰)	(۱۹,۲۴۸)
سایر درآمدها و هزینه-های غیرعملیاتی	۲,۱۶۷,۳۴۰	۱,۱۳۵,۴۸۵	۱,۱۲۵,۹۱۲
سود قبل از کسر مالیات	۶,۹۵۰,۸۴۵	۴,۴۱۷,۳۵۷	۳,۰۱۲,۳۲۴
مالیات	(۱۴۵,۲۱۵)	(۴۵۳,۰۲۹)	(۲۷۵,۷۱۴)
سود خالص	۶,۸۰۵,۶۳۰	۳,۹۶۴,۳۲۸	۲,۷۳۶,۶۱۰

٤-٢- خلاصه عملکرد شرکت طی دوره ٦ ماهه اول ١٤٠٢ و مقایسه با دوره مشابه سال گذشته

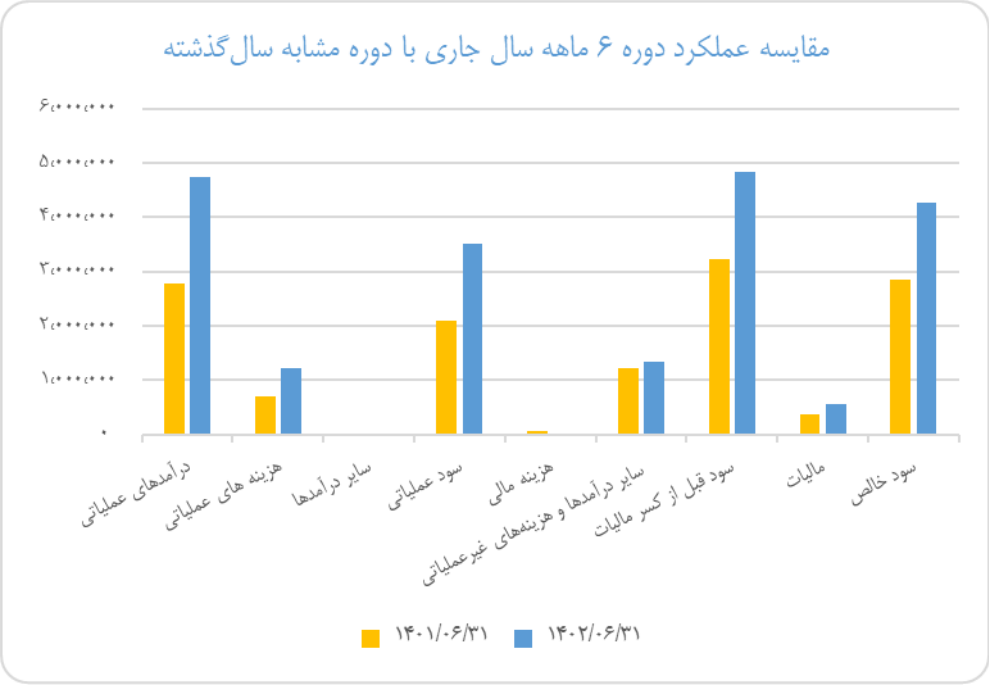

- افزایش درآمدهای عملیاتی در دوره مالی ۶ ماهه سال ۱۴۰۲ نسبت به دوره مشابه سال قبل عمدتا ناشی از افزایش ۶۵ درصدی کارمزد حاصل از معاملات بازار فیزیکی بوده است.
- افزایش هزینه‌های عملیاتی (پرسنلی، اداری و عمومی) در دوره مالی ۶ ماهه سال ۱۴۰۲ نسبت به دوره مشابه سال قبل ناشی از افزایش حقوق و دستمزد طبق مصوبه شورای عالی کار، افزایش تعداد پرسنل و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها در سال ۱۴۰۲ بوده است.
- افزایش سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی در دوره مالی ۶ ماهه سال ۱۴۰۲، نسبت به دوره مشابه سال قبل عمدتا ناشی از درآمد حاصل از سود سپرده‌های بانکی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری می‌باشد.

۳-٤- روند تحقق برآوردها

۱-۳-٤- روند تحقق برآوردهای سال ۱٤۰۱

(ارقام به میلیون ریال)

شـــــــرح حساب	عملکرد سال ۱٤۰۱	بودجه سال ۱٤۰۱	انحرافات نسبت به بودجه	
			مبلغ	درصد
درآمدهای عملیاتی	۶,۵۹۱,۲۵۱	۶,۰۵۹,۹۸۷	۵۳۱,۲۶۴	۹
هزینه‌های عملیاتی	(۱,۷۶۷,۱۳۶)	(۱,۸۲۰,۸۰۰)	۵۳,۶۶۴	۳
سود عملیاتی	۴,۸۲۴,۱۱۵	۴,۲۳۹,۱۸۷	۵۸۴,۹۲۸	۱۴
هزینه مالی	(۴۰,۶۱۰)	(۱۲۹,۱۶۲)	۸۸,۵۵۲	۶۹
سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی	۲,۱۶۷,۳۴۰	۲,۱۰۹,۷۴۶	۵۷,۵۹۴	۳
سود قبل از کسر مالیات	۶,۹۵۰,۸۴۵	۶,۲۱۹,۷۷۱	۷۳۱,۰۷۴	۱۲
مالیات	(۱۴۵,۲۱۵)	(۶۷۹,۶۹۸)	۵۳۴,۴۸۳	(۷۹)
سود خالص	۶,۸۰۵,۶۳۰	۵,۵۴۰,۰۷۳	۱,۲۶۵,۵۵۷	۲۳

۲-۳-٤- روند تحقق برآوردهای ٦ ماهه سال ١٤٠٢

(ارقام به میلیون ریال)

شـــــــرح حساب	عملکرد شش ماهه سال ۱۴۰۲	بودجه سال ١٤٠٢	درصد تحقق از برآورد سال
درآمد حاصل از کارمزد معاملات	۴,۴۹۰,۶۲۱	۸,۶۸۵,۲۱۰	۵۲
حق درج کالای عرضه شده	۱۰۶,۷۰۰	۱۲۳,۷۵۴	۸۶
حق پذیرش	۱۶,۴۶۱	۴۴,۳۹۵	۳۷
حق عضویت کارگزاران	۱۲۱,۳۸۶	۲۳۷,۰۰۵	۵۱
جمع درآمدهای عملیاتی	۴,۷۳۵,۱۶۸	۹,۰۹۰,۳۶۴	۵۲
هزینه‌های عملیاتی	(۱,۲۳۱,۳۸۷)	(۲,۸۰۹,۴۱۶)	۴۴
سود عملیاتی	۳,۵۰۳,۷۸۱	۶,۲۸۰,۹۴۸	۵۶
هزینه های مالی	۰	(۶,۱۴۷)	۰
سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی	۱,۳۲۸,۲۴۸	۲,۰۳۶,۵۶۰	۶۵
سود قبل از مالیات	۴,۸۳۲,۰۲۹	۸,۳۱۱,۳۶۱	۵۸

٤-٤- وضعیت معاملات سهام شرکت

- نمادهای معاملاتی شرکت بورس کالای ایران بشرح اکالا (کارگزاران عضو)، تکالا (تولیدکنندگان، عرضه کنندگان و سایر فعالان بورس)، نکالا (نهادهای مالی به استثنای کارگزاران عضو) و کالا (سایر اشخاص) در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۶ با انتقال از تابلوی الف بازار پایه فرابورس ایران به تابلوی فرعی بازار اول معاملاتی بورس اوراق بهادار تهران بازگشایی گردید. همچنین در مورخ ۱۸ مهر ۱۴۰۰ نماد شرکت بورس کالای ایران به تابلوی اول بورس تهران انتقال یافت.
- در راستای اجرای بند ۶ هفتصد و نود و هفتمین صورتجلسه هیئت مدیره محترم سازمان بورس و اوراق بهادار در رابطه با ادغام نمادهای معاملاتی بورس ها، در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ مابقی سهام شرکت بورس کالای ایران متعلق به سهامداران دسته‌جات ۱ الی ۳ ، نمادهای اکالا، تکالا و نکالا به دسته چهارم (نماد کالا) انتقال و ضمن تک نماد شدن سهم، قابلیت معامله برای آنها در نماد کالا فراهم گردید.
- روند و حجم معاملات سهام نماد کالا در ۶ ماهه سال ۱۴۰۲ به صورت ذیل نمایش داده شده است:

سال	تعداد سهام	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	حجم کل معاملات سهم	قیمت متوسط هر سهم (ریال)
شش ماهه ۱۴۰۲	۱۳,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۳,۰۳۵	۲,۸۹۵,۲۱۴,۳۰۸	۱۹,۶۲۱
۱۴۰۱	۸,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۹۶,۱۷۶	۴,۹۸۷,۸۷۸,۱۹۴	۱۹,۳۴۳
۱۴۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۰,۸۳۸	۲,۳۹۷,۴۴۸,۸۶۳	۲۹,۲۱۲
۱۳۹۹	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۲,۷۵۲	۱,۳۱۲,۹۴۰,۹۱۱	۵۵,۴۱۱
۱۳۹۸	۱,۸۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۷,۱۶۱	۷۶۲,۰۵۹,۷۰۹	۲۲,۵۱۹
۱۳۹۷	۱,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۵۸۹	۲۶۱,۰۳۸,۴۸۰	۶,۰۸۷
۱۳۹۶	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۴۷	۱۴۴,۹۴۶,۳۶۸	۳,۷۷۴

روند معاملات

حجم معاملات سهام

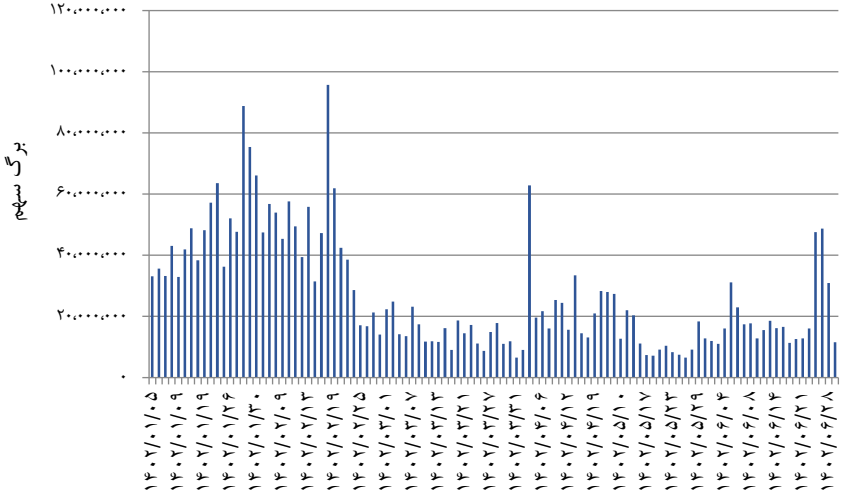

۵-٤- تفکیک درآمد حاصل از کارمزد معاملات بر حسب نوع کالاهای پذیرفته شده

بازار	شرح معامله	دوره مالی شش ماهه منتهی به ۱٤۰۲/۰٦/۳۱		دوره مالی شش ماهه منتهی به ۱٤۰۱/۰٦/۳۱		درصد تغییرات	
		ارزش معامله (میلیارد ریال)	کارمزد معاملات (میلیون ریال)	ارزش معامله (میلیارد ریال)	کارمزد معاملات (میلیون ریال)	ارزش معامله	کارمزد
فیزیکی	تالارهای معاملاتی صنعتی و معدنی، پتروشیمی و فرآورده های نفتی، کشاورزی، اموال غیرمنقول و بازار فرعی	۷,۱۳۰,۸۴۵	۴,۲۱۱,۳۰۸	۴,۰۵۳,۹۵۵	۲,۵۵۳,۱۰۷	۷۶	۶۵
مشتقه	معاملات آتی	۱۳۱,۰۵۱	۵۴,۶۶۴	۷۳,۳۰۵	۳۰,۹۴۵	۷۹	۷۷
	معاملات اختیار معامله	۱۰۷	۹۹۲	۱,۱۲۲	۲۰,۸۲۷	(۹۰)	(۹۵)
ابزار مالی	معاملات سپرده کالایی	۱۶۹,۸۱۲	۱۲۲,۰۹۸	۱۱۲,۵۰۹	۶۴,۵۴۰	۵۱	۸۹
	معاملات سلف استاندارد	۲۷,۲۰۴	۵,۰۱۸	۰	۰	۱۰۰	۱۰۰
	صندوق های سرمایه گذاری کالایی	۲۷۶,۹۹۹	۹۶,۵۴۱	۷۰,۲۹۹	۲۴,۱۳۸	۲۹۴	۳۰۰
مجموع		۷,۷۳۶,۰۱۸	۴,۴۹۰,۶۲۱	۴,۳۱۱,۱۹۰	۲,۶۹۳,۵۵۷	۷۹	۶۷

٦-٤- نسبت‌های مالی مهم و روند آن‌ها

روند نسبت‌های مهم شرکت طی ۵ سال گذشته به شرح جدول زیر می‌باشد:

شرح	۱٤۰۱	۱٤۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷
نسبت جاری	۲.۳۶	۲.۳۶	۲.۴۰	۳.۴۴	۴.۰۰
نسبت بدهی	۰.۲۷	۰.۳۲	۰.۳۴	۰.۲۸	۰.۲۳
نسبت مالکانه	۰.۷۳	۰.۶۸	۰.۶۶	۰.۷۲	۰.۷۷
نسبت بدهی به سرمایه	۰.۳۸	۰.۴۶	۰.۵۲	۰.۳۸	۰.۳۰
نرخ بازده جمع دارایی‌ها	۳۳٪	۳۱٪	۳۳٪	۲۵٪	۳۰٪
نرخ بازده حقوق صاحبان سهام	۴۵٪	۴۴٪	۵۰٪	۳۵٪	۳۸٪

- با توجه به وضعیت مطلوب نقدینگی شرکت مشاهده می‌شود که نسبت جاری همواره بالاتر از ۲ مرتبه بوده است. لازم به ذکر است که منابع نقدی شرکت در قالب اوراق گواهی سپرده، سپرده‌های سرمایه‌گذاری بانکی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت با حداکثر نرخ بازده ممکن سرمایه‌گذاری شده و به این ترتیب، وجود دارایی‌های با نقدشوندگی بالا تاثیر منفی بر عملکرد شرکت و بازده دارایی‌ها نداشته است.
- بخش عمده بدهی‌های شرکت بابت ذخیره تضمین وجوه معاملات، تسهیلات دریافتی و همچنین ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان است.

٧-٤- سیاست تقسیم سود

جدول مقابل نسبت تقسیم سود را طی ۳ سال مالی گذشته نمایش می‌دهد. علت پایین بودن درصد سود تقسیمی، افزایش سرمایه شرکت از محل سود انباشته و اندوخته احتیاطی بوده است.

سیاست تقسیم سود (بر مبنای ۸،۳۰۰ میلیون سهم)

شرح	EPS تحقق یافته (ریال)	سود نقدی هر سهم (ریال)	درصد تقسیم سود
مجمع سال مالی ۱٤۰۱	۸۲۰	۱۰۰	۱۲
مجمع سال مالی ۱٤۰۰	۴۷۸	۴۸	۱۰
مجمع سال مالی ۱۳۹۹	۳۳۰	۴۵	۱۴

۸-٤- روند درآمدها و سود خالص

نمودار زیر روند درآمدهای عملیاتی، درآمدهای غیرعملیاتی و سود خالص شرکت را در طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۹ نمایش می‌دهد. همانگونه که در این نمودار قابل مشاهده است از سال ۱۳۹۹ روند افزایشی قابل توجه درآمدهای عملیاتی و سود خالص شرکت را شاهد هستیم، به نحوی که در پایان دوره مالی ۶ ماهه سال ۱۴۰۲ نسبت به دوره مشابه سال گذشته، شرکت بورس کالای ایران توانسته است افزایش ۷۰ درصدی در درآمدهای عملیاتی و ۵۰ درصدی در سود خالص را محقق سازد.

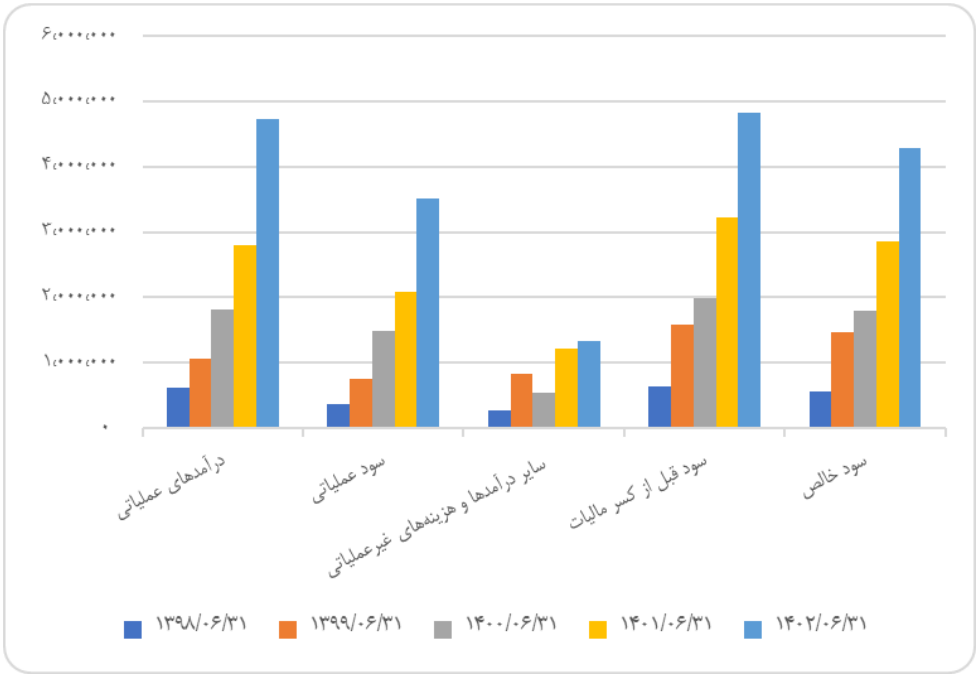

۹-٤- ساختمان در جریان احداث

شرکت بورس کالای ایران که در راستای مأموریت و فعالیت‌های خود در حال احداث ساختمان جدید می‌باشد، در سال ۱۴۰۰ ضمن تحویل زمین خریداری شده طی قراردادی طراحی پروژه را آغاز نمود که تا پایان آن سال خاتمه یافت و همزمان عملیات اجرایی فونداسیون آغاز گردید که تا پایان خردادماه ۱۴۰۱ به پایان رسید. در حال حاضر طبق قرارداد منعقده با شرکت مهندسین عمران مارون عملیات اجرایی ساختمان در حال انجام است. عمده مخارج انجام شده از ابتدای شروع پروژه ساخت تا پایان شهریور ماه سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۵,۰۳۸,۹۶۳ میلیون ریال (بدون احتساب بهای زمین) می‌باشد که جزئیات آن به شرح نمودار ذیل می‌باشد.

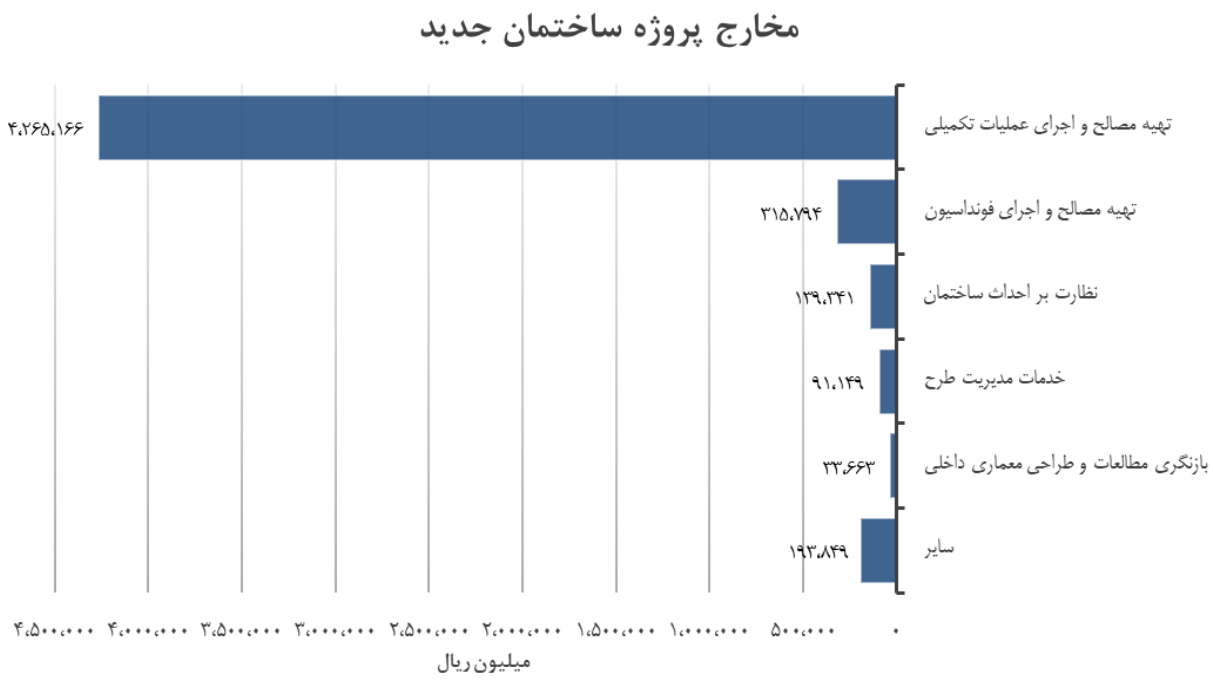

۱-۹-٤- درصد پیشرفت واقعی و پیش‌بینی پروژه

شرح فعالیت	تاریخ شروع	تاریخ پایان	سهم در برنامه	درصد پیشرفت هزینه‌ای تا تاریخ ۱٤۰۲/۰٦/۳۱	درصد پیشرفت برنامه‌ای تا تاریخ ۱٤۰۲/۰٦/۳۱
مطالعات، پایدارسازی و اجرای فونداسیون	۱۳۹۸/۱۰/۲۵	۱۴۰۱/۰۴/۲۶	۵	۱۰۰	۱۰۰
خدمات مهندسی	۱۴۰۰/۰۲/۱۱	۱۴۰۴/۰۱/۲۸	۴/۳۳	۵۳/۷۷	۵۳/۷۷
عملیات اجرایی پروژه	۱۴۰۱/۰۴/۲۸	۱۴۰۴/۰۱/۲۸	۵۲/۰۲	۴۴/۴۹	۴۷/۹۵
خرید کارفرمایی	۱۴۰۱/۰۹/۱۳	۱۴۰۳/۱۲/۰۶	۳۳/۶۶	۰	۴/۶۴
خرید فاکتوری	۱۴۰۳/۰۱/۰۶	۱۴۰۳/۱۰/۱۹	۳/۴۳	۰	۰
اخذ انشعابات	۱۴۰۱/۱۱/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۲۹	۱/۵۶	۲۰	۱۰۰
پروژه تهیه مصالح و اجرای کامل ساختمان درحال احداث	۱۳۹۸/۱۰/۲۵	۱۴۰۴/۰۱/۲۸	۱۰۰	۳۰/۷۸	۳۵/۳۹

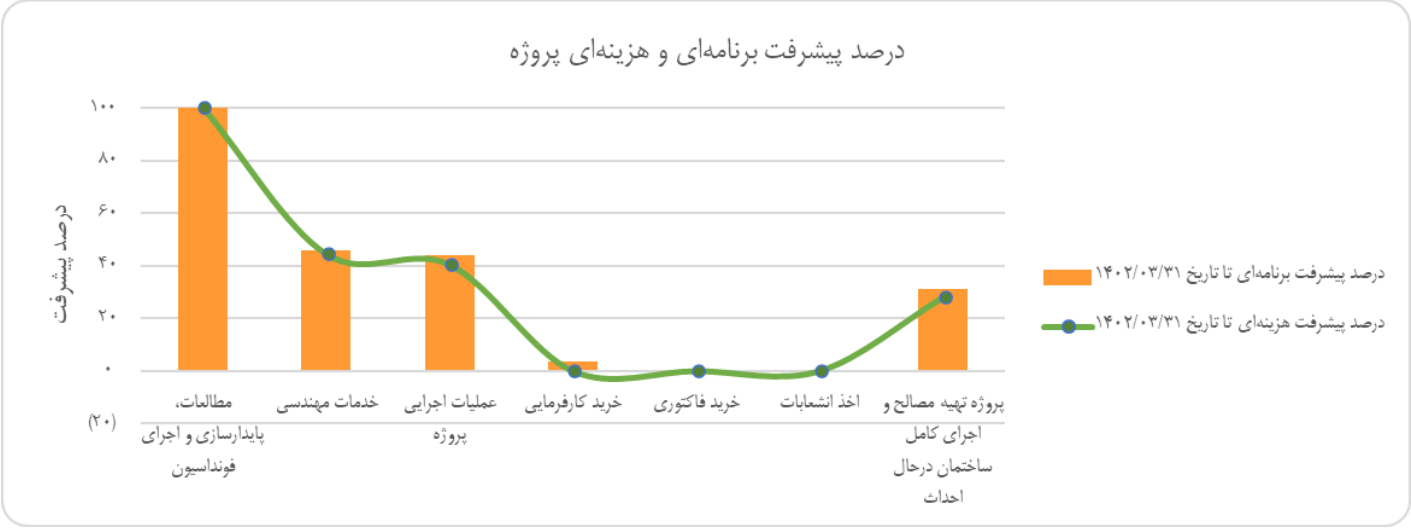

۱۰-٤- رعایت الزامات دستورالعمل حاکمیت شرکتی

گزارش اقدامات شرکت در رابطه با رعایت الزامات دستورالعمل حاکمیت شرکتی ابلاغیه ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ سازمان بورس و اوراق بهادار به شرح جدول زیر می‌باشد:

ردیف	اهم الزامات دستور العمل حاکمیت شرکتی	ماده	توضیحات
۱	حفظ حقوق سهامداران و برخورد یکسان با آن‌ها	۳	–ایجاد شرایط یکسان برای تمام سهامداران جهت حضور و اعمال حق رای در مجامع شرکت –پاسخگویی به سهامداران توسط کارشناسان امور سهام –پرداخت سود نقدی به سهامداران از طریق سامانه سجام
۲	رعایت حقوق سایر ذینفعان	۳	رعایت حقوق سایر ذینفعان طبق قوانین و قراردادها صورت پذیرفته است.
۳	افشا و شفافیت	۳	در ۶ ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۲ بیش از ۴۰ مورد افشای اطلاعات، شامل وضعیت و عملکرد مالی شرکت و سایر اطلاعات با اهمیت در سامانه کدال صورت پذیرفته است.
۴	عضو مالی غیر موظف در هیات مدیره	۴	رعایت شده است.
۵	پیاده‌سازی اخلاق سازمانی در شرکت و رعایت حقوق سهامداران	۵ و ۶	منشور اخلاقی سازمان تدوین و پیاده‌سازی شده است و حقوق سهامداران رعایت شده است.
۶	معاملات با اشخاص وابسته	۷	مطابق مقررات رعایت شده است و به تایید کمیته حسابرسی و هیئت‌مدیره رسیده است.
۷	استقرار کنترل‌های داخلی و ارائه گزارش کنترل داخلی	۸ و ۹	کمیته حسابرسی تشکیل،گزارش مربوطه تهیه و در سامانه کدال افشا شده است.
۸	دارندگان اطلاعات نهائی	۱۰	لیست دارندگان اطلاعات نهایی ارائه شده است.
۹	ایجاد ساز و کارهای مناسب جهت رسیدگی به نقض قوانین و مقررات و نارسائی در شرکت	۱۱	رعایت شده است.
۱۰	تعیین حقوق و مزایای هیئت‌مدیره و مدیران ارشد	۱۲	تمامی اعضای هیئت‌مدیره غیرموظف بوده و حقوق و مزایای مدیران ارشد طبق قوانین و مقررات مربوطه تعیین شده است.
۱۱	عدم تفویض اختیار برخی از وظایف هیئت‌مدیره به مدیر عامل	۱۳	رعایت شده است.
۱۲	تشکیل کمیته‌های حسابرسی و ریسک و انتصابات و ارزیابی اثر بخشی آن،آگاهی از الزامات حاکمیت شرکتی و بروزرسانی هیئت‌مدیره و ارزیابی و مستندسازی	۱۴ الی ۱۶	رعایت شده است.
۱۳	طراحی و اجرای مناسب ساز و کارهای برقراری روابط موثر با سرمایه‌گذاران	۱۷	رعایت شده است.
۱۴	تعیین وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های هیئت‌مدیره و مدیر عامل	۱۸	رعایت شده است.
۱۵	مسئولیت اجرائی مدیر عامل، اجرا و ارائه گزارش به هیئت مدیره	۱۹	رعایت شده است.

ردیف	اهم الزامات دستور العمل حاکمیت شرکتی	ماده	توضیحات
۱۶	انتخاب دبیر هیئت‌مدیره و ایجاد دبیرخانه مستقل با آن، برگزاری جلسات هیئت‌مدیره (حداقل یکبار در ماه)	۲۰ الی ۲۶	رعایت شده است.
۱۷	تایید ورود سهامداران به مجمع و تعیین مالکیت سهام و عدم تملک سهام شرکت اصلی و الزامات	۲۷ و ۲۸	برابر مقررات اقدام شده است.
۱۸	افشاء اطلاعات و صورت‌های مالی شرکت در سامانه کدال و پایگاه اینترنتی شرکت	۲۹	رعایت شده است.
۱۹	دعوت کتبی از حسابرس مستقل و بازرس قانونی جهت قرائت گزارش	۳۰	رعایت شده است.
۲۰	زمانبندی پرداخت سود	۳۱	طبق زمانبندی، سود سهامداران حقوقی بعد از سهامداران حقیقی پرداخت شده است.
۲۱	حضور مدیر عامل و اعضای هیئت‌مدیره و رئیس کمیته حسابرسی و بالاترین مقام مالی در مجامع عمومی شرکت	۳۲	رعایت شده است.
۲۲	انعکاس تصمیمات مربوط به بندهای گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی در صورتجلسه یا خلاصه مذاکرات مجمع	۳۳	اظهارنظر حسابرس در خصوص صورت‌های مالی مطلوب بوده است.
۲۳	تعیین حق حضور اعضای غیر موظف و پاداش هیئت‌مدیره و نحوه جبران خدمات اعضای هیئت‌مدیره و عضو کمیته‌های تخصصی هیئت‌مدیره در مجمع	۳۴	برابر مقررات اقدام شده است.
۲۴	فرصت کافی و معقول به منظور پرسش و پاسخ سهامداران و هیئت مدیره	۳۵	ملاحظات لازم در نظر گرفته شده است.
۲۵	رعایت مقررات تغییر و انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی در مجمع	۳۶	رعایت شده است.
۲۶	افشای اطلاعات با اهمیت نظیر تجارب و تحصیلات هیئت‌مدیره، مدیرعامل و کمیته‌های تخصصی هیئت‌مدیره در پایگاه اینترنتی شرکت، گزارش تفسیری مدیریت و گزارش فعالیت هیئت مدیره به مجمع	۳۷	رعایت شده است.
۲۷	ارزیابی تحقق و رعایت اصول راهبری شرکت توسط هیئت مدیره	۳۸	رعایت شده است.
۲۸	گزارش پایداری و ارائه گزارشات در پایگاه اینترنتی شرکت	۳۹ الی ۴۰	افشای لازم صورت گرفته است.

بخش پنجم: مهمترین معیارها و شاخص‌های عملکرد برای ارزیابی عملکرد شرکت در مقایسه با اهداف اعلام شده

۱-۵- برآورد درآمدهای عملیاتی، بهای تمام شده و هزینه‌های عملیاتی برای سال مالی ۱۴۰۲

برآورد درآمدهای عملیاتی برای دوره مالی ۶ ماهه باقیمانده سال ۱۴۰۲ بر اساس نرخ‌های مندرج در جدول بخش ۳-۱ (منابع درآمد عملیاتی شرکت بورس کالای ایران و مصوبه اخیر سازمان بورس و اوراق بهادار) محاسبه و لحاظ گردیده است. این درآمدها با توجه به روند معاملات سال ۱۴۰۱، ۶ ماهه سال ۱۴۰۲ و همچنین پیش‌بینی ادامه روند در سال آتی، برآورد شده است.

درآمدهای عملیاتی پیش‌بینی شده برای نیمه دوم سال ۱۴۰۲ به تفکیک ذیل برآورد شده است:

(ارقام به میلیون ریال)

شرح	عملکرد دوره ٦ ماهه منتهی به ۱٤۰۲/۰٦/۳۱		برآورد دوره ٦ ماهه منتهی به ۱٤۰۲/۱۲/۲۹		برآورد سال مالی ۱٤۰۲	
	درآمد	بهای تمام شده	درآمد	بهای تمام شده	درآمد	بهای تمام شده
درآمد حاصل از کارمزد معاملات	۴,۴۹۰,۶۲۱	(۶۱۶,۶۱۵)	۴,۱۹۴,۵۸۹	(۸۰۰,۶۹۱)	۸,۶۸۵,۲۱۰	(۱,۴۱۷,۳۰۶)
حق درج کالای عرضه شده	۱۰۶,۷۰۰	(۱۴,۶۵۱)	۱۷,۰۵۴	(۵,۵۴۴)	۱۲۳,۷۵۴	(۲۰,۱۹۵)
حق پذیرش	۱۶,۴۶۱	(۲,۲۶۰)	۲۷,۹۳۴	(۴,۹۸۴)	۴۴,۳۹۵	(۷,۲۴۴)
حق عضویت کارگزاران	۱۲۱,۳۸۶	(۱۶,۶۶۸)	۱۱۵,۶۱۹	(۲۲,۰۰۸)	۲۳۷,۰۰۵	(۳۸,۶۷۶)
جمع	۴,۷۳۵,۱۶۸	(۶۵۰,۱۹۴)	۴,۳۵۵,۱۹۶	(۸۳۳,۲۲۷)	۹,۰۹۰,۳۶۴	(۱,۴۸۳,۴۲۱)
هزینه‌های عمومی و اداری	(۵۸۱,۱۹۳)		(۷۴۴,۸۰۲)		(۱,۳۲۵,۹۹۵)	

- درآمد حاصل از کارمزد معاملات: درآمد حاصل از کارمزد معاملات فیزیکی بر اساس مصوبه اخیر سازمان بورس و اوراق بهادار ابلاغی ۱۴۰۲/۰۵/۰۳، برای باقیمانده سال ۱۴۰۲ از تاریخ اجرای مصوبه (۱۴۰۲/۰۵/۲۵) با در نظر گرفتن پیش‌بینی تداوم عرضه و معاملات محصولات شرکت‌های پذیرفته شده در شرکت بورس کالای ایران، تاثیر عوامل بیرونی از جمله نرخ ارز، قیمت‌های جهانی نفت خام و فلزات اساسی و همچنین توسعه بازارها و ورود محصولات جدید برآورد گردیده است. پیش‌بینی درآمد حاصل از کارمزد معاملات مشتقه و ابزارهای مالی نیز با توجه به روند تحقق بودجه ۶ ماهه سال ۱۴۰۲ برآورد گردیده است.
- حق درج کالای عرضه شده: طبق مصوبه اخیر سازمان بورس و اوراق بهادار ابلاغی ۱۴۰۲/۰۵/۰۳ برای ادامه سال ۱۴۰۲ با در نظر گرفتن سقف ۲۰۰ میلیون ریالی بر اساس برآورد ارزش کالاهای مورد معامله در شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۲ برآورد گردیده است.

- حق عضویت کارگزاران: درآمد این بخش بر اساس مجوزهای فعال کارگزاران و جمعا ۱۰۲ کارگزاری، مصوبه اخیر سازمان بورس و اوراق بهادار ابلاغی ۱۴۰۲/۰۵/۰۳ برای باقیمانده سال ۱۴۰۲ از تاریخ اجرای مصوبه (۱۴۰۲/۰۵/۲۵) با در نظر گرفتن سقف ۳،۰۰۰ میلیون ریالی از بابت حق عضویت متغیر محاسبه و برآورد گردیده است.
- حق پذیرش: با توجه به پیش‌بینی پذیرش کالاها در ادامه سال ۱۴۰۲ و بر اساس نرخ و سقف‌های جدید برآورد گردید.
- بهای تمام شده و هزینه‌های عملیاتی (شامل هزینه‌های حقوق و مزایای کارکنان و هزینه‌های اداری و عمومی): با توجه به عملکرد سال ۱۴۰۱ و ۶ ماهه سال ۱۴۰۲، برآورد هزینه‌های عملیاتی، اداری و عمومی برای نیمه دوم سال ۱۴۰۲ صورت پذیرفته است؛ همچنین هزینه‌های حقوق و مزایای کارکنان بر اساس افزایش حقوق پرسنل طبق مصوبات شورای عالی کار برآورد گردیده است. هزینه‌های اداری و عمومی شرکت نیز عمدتا ریالی است و بر اساس نرخ تورم سالیانه افزایش می یابد. بخشی از هزینه‌های اداری و عمومی با عنوان هزینه‌های اینترنت و پهنای باند متاثر از نرخ ارز می‌باشد که آثار آن برآورد و لحاظ گردیده است و انعقاد قراردادهای جدید در راستای برنامه‌های مصوب پیش‌بینی شده است.

۲-۵- برآورد سایر درآمدها و هزینه‌های غیر عملیاتی

در سال مالی ۱۴۰۱ با توجه به لغو معافیت مالیاتی سپرده‌های بانکی، سرمایه‌گذاری‌های شرکت عمدتا به سمت اوراق گواهی سپرده بانکی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری که معاف از مالیات می‌باشند هدایت شد، از این رو با افزایش مبلغ سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت و گواهی سپرده‌های بانکی، نسبت به برآورد سود حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها برای سال ۱۴۰۲ اقدام و بر این اساس، مبلغ ۱،۹۸۳،۷۲۸ میلیون ریال برای این سرمایه‌گذاری‌ها در سال ۱۴۰۲، پیش‌بینی شد. لازم به ذکر است که این پیش‌بینی بصورت مستقیم متأثر از سیاست‌های پولی و بانکی دولت در سال ۱۴۰۲ است.

(ارقام به میلیون ریال)

شرح	عملکرد دوره ٦ ماهه منتهی به ۱٤۰۲/۰٦/۳۱	برآورد دوره ٦ ماهه منتهی به ۱٤۰۲/۱۲/۲۹	برآورد سال مالی ۱٤۰۲
درآمد حاصل از اوراق گواهی سپرده بانکی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری	۱,۲۶۴,۶۶۸	۷۱۹,۰۶۰	۱,۹۸۳,۷۲۸
درآمد حاصل از اجاره محل	۳۲,۲۰۰	۱۰,۰۴۲	۴۲,۲۴۲
درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکتها	۸,۰۹۰	۰	۸,۰۹۰
سایر	۲۳,۲۹۰	(۲۰,۷۹۰)	۲,۵۰۰
جمع	۱,۳۲۸,۲۴۸	۷۰۸,۳۱۲	۲,۰۳۶,۵۶۰